

PROBLEMSKA KONFERENCA ZK V ISKRI

Za naložbe več kot 8 milijard

Kot smo že poročali, je bila v sredo, 7. marca problemska konferenca zveze komunistov v SOZD Iskra o investicijah. Problemsko konferenco je odprl predsednik DS SOZD Iskra Otmar Zorn, ki je pozdravil navzoče, med njimi tudi izvršnega sekretarja predsedstva CK ZK Slovenije Bojana Klemenčiča in nekatere sekretarje komitejev občinskih konferenc ZK, kjer ima Iskra svoje delovne, oziroma temeljne organizacije združenega dela.

Predloženo obsežno gradivo za

blike in treba je poiskati možnosti za skupne naložbe z drugimi podobnimi delovnimi organizacijami iz vse države. Kot primer so razpravljali navedli uresničevanje tega načela že zdaj, ko se je več jugoslovanskih tovarn dogovorilo za gradnjo skupne tovarne katodnih cevi za barvne televizorje.

Komunisti so nadalje v razpravi opozorili tudi na to, da bo v Iskri še potrebno usklajevati proizvodne programe in izdelati prednostno listo za naložbe in točne časovne plane, da

uspešnih oblik delovanja komunistov v SOZD v pokongresnem obdobju in naj bi pomagal komunistom v tako širokih asociacijah kot je SOZD na eni strani razpravo in oblikovanje ustreznih sklepov o širših problemih, na drugi strani pa akcijsko enotnost in zagotovilo, da se bodo sklepi tudi izvajali in uresničevali.

V tem smislu so komunisti SOZD Iskra na svoji problemski konferenci ZK o investicijah sprejeli tudi ustrezne sklepe, D. Ž.

S problemske konference komunistov SOZD Iskra.

konferenco (izvleček iz njega objavlja mo posebej) je povzel in razložil komunistom Iskre Ivo Klešnik, ki je predvsem poudaril, da nam ugotovitve glede upadanja investicij v zadnjem času narekujejo sedaj in v prihodnje mnogo večje naložbe, ki so potrebne tako za naš razvoj in naše načrte do leta 1981. leta, kot tudi zato, ker je Iskra kot podpisnica družbenega dogovora o temeljih plana SR Slovenije tudi nosilka tega, tako za Iskra kot Slovenijo in Jugoslavijo tako pomembnega področja kot je elektronika.

Vsi razpravljali so na konferenci so se strinjali, da je potrebno, če hočemo proizvodni in tehnološki razvoj Iskrih tovarn pospešiti, vlagati v naš razvoj sorazmerno veliko denarja. Pri tem pa ne smemo dovoliti, da bi vsaka tovarna investirala na svojem dvo-rišču, ker se tako ne bomo približali razvojnemu cilju, ki predvidevajo do leta 1981. več kot za 8 milijard novih dinarjev naložb. Za uresničitev tega ambicioznega in strateško pomembnega razvoja pa je potrebno vlagati skupaj. Vendar pa je treba tudi tu ponekod preseči meje SOZD in repu-

bomo tako obsežni investicijski zamah lahko tudi uresničili, zlasti še, če pri tem upoštevamo tudi dejstvo, da bo več kot 50 odstotkov predvidene investicijske vsote prispevala Iskra sama za svoj razvoj.

Razprave se je udeležil tudi izvršni sekretar v predsedstvu CK Slovenije Bojan Klemenčič, ki je v svojem razmišljanju dejal, da morajo komunisti Iskre na tej konferenci poenotiti poglede v okviru zelo zahtevne akcije in ambicioznega investicijskega programa. Dolžnost komunistov na problemski konferenci je, da se politično in akcijsko dogovorijo in sprejmejo ustrezne sklepe, da se bodo skupaj z drugimi delavci sporazumeli o tej enotni investicijski akciji in se v osnovi opredelili do programa razvoja. Zlasti je poudaril, da omenjeni program ne zadeva samo komunistov in delavcev Iskre, temveč presega občinske in republiške meje ter zadeva tudi Jugoslavijo kot celoto.

Bojan Klemenčič je potem spregovoril še o novi obliki delovanja komunistov — problemske konference ZK, ki naj bi predstavljala eno izmed

S sestanka komisije ZZB

Predsednik komisije ZZB SOZD Iskra Franc Križnar je za ponedeljek, 12. t. m. sklical sejo komisije, ki bi morala biti že pretekli mesec, po konferenci v Portorožu. Po sprejemu predlaganega dnevnega reda so prisotni z enominutnim molkom počastili spomin na umrlega Edvarda Kardelja ter narodnega heroja Matevža Haceta.

Osrednja razprava je tekla o letošnjih volilnih in delovnih konferencah aktivov ZZB po naših delovnih organizacijah. Predstavniki posameznih aktivov so s tem v zvezi poročali o problematiki in pripravi na konference. Le-te naj bi izvedli v marcu, oz. tja do srede aprila. Glede na to, da število članov ZZB v nekaterih TOZD sorazmerno naglo pada in jih je ponekod celo zelo malo, je na seji prevladalo mnenje, naj bi v takih primerih vse še preostale člane povezali v skupen aktiv v okviru DO; kjer pa je njihova številčnost še tolikšna, da zgotavljajo nadaljnje aktivno delovanje, pa naj aktiv ZZB po TOZD še o'staja. Seveda pa je nujno, da so tr ko ali

tako organizacijsko povezani prav vsi člani ZZB.

V nadaljevanju se je Franc Križnar povedal, da bo praznovanje letošnjega dneva Iskre in dneva borca 30. junija v Zajčji dobri v Ljubljani, pri čemer bo nosilec organizacije tega vsakoletnega srečanja Iskrašev DO Avtomatika. Pri tem se je porodila pobuda, naj bi ob tej priložnosti, podobno kot pred leti na Pržanu, organizirali tudi vajo SLO in civilne zaštite. Svoj delež k praznovanju pa bodo s posebnim pohodom dali tudi mladinci pohodne enote „99 d“.

Udeleženci seje so nato govorili še o možnostih za letovanje oz. klimatsko zdravljenje tega potrebnih članov ZZB v posamezni organizaciji združenega dela, končno pa je predsednik komisije Franc Križnar spregovoril še o ponovnem aktiviranju komisije za državna odlikovanja. Aktiv ZZB naj pri tem skupno s sindikatom evidentirajo najbolj zaslužne, da bi jih komisija lahko predlagala za državna odlikovanja.

J. C.

ISKRIN RAČUNALNIK ZA VISOKO ŠOLSTVO

Slavnost na mariborski univerzi

S slovesnim začetkom obratovanja Iskrinega računalnika Iskradata C 18 20 v Računskem centru Visoke ekonomske šole mariborske univerze so se v torek, 13. t.m. pravzaprav začele tudi svečanosti, ki jih mariborska univerza namenja letošnjemu proslavljanju dvajsetletnice obstoja visokega šolstva v severovzhodni prestolnici Slovenije.

Slovesnost je odprl predstojnik Računskega centra VEKŠ mr. Anton Hauc in najprej prepustil besedo dekanu VEKŠ dr. Dušanu Bobeku, ki je v svojem nagovoru poudaril pomen novega Iskrinega računalnika ne samo za mariborsko univerzo in njeno pedagoško-znanstveno delo, temveč tudi za združeno delo širše mariborske regije. Za njim je mr. Hauc podrobneje spregovoril o nastanku in razvoju mariborskega visokošolskega računskega centra (o tem bomo več poročali v prihodnji številki).

V imenu Iskre je nato navzoče pozdravil direktor Iskre tozdr Tovarna računalnikov ing. Dušan Reš, medtem ko je na kratko o pomenu računalništva za mariborsko visoko šolstvo spregovoril še podpredsednik izvršnega sveta mariborske občinske skupščine Vinko Lapuh.

Ob koncu te kratke, a prisrčne in vsebinske slovesnosti, ki so se je udeležili tudi številni profesorji in študentje mariborske univerze, je spregovoril še rektor mariborske univerze prof. dr. Vladimir Bračič. Poudaril je, da je manifestacija ob uradnem začetku obratovanja Iskrinega računalnika začetek slovesnosti ob dvajsetletnici visokega šolstva v Mariboru in se zahvalil Iskri, da je tej visokošolski ustanovi omogočila tako pomemben učni in znanstveni pripomoček kot je prav Iskrin računalnik Iskradata C 18 20.

Nato so si udeleženci slovesnosti ogledali računalnik, ki je prav takrat „tiskal“ prvo številko Biltena RC VEKŠ v Mariboru.

D. Ž.

NENEHNO POVEZOVANJE DELA IN IZOBRAŽEVANJA

Po nedavni obravnavi v slovenski skupščini je prišel v javno razpravo osnutek zakona o usmerjenem izobraževanju. Razprava bo trajala do začetka maja in bo lahko v mnogočem vplivala na končno podobo šolstva v naši republici. Na povabilo Iskrinega kolektiva je osnutek zakona minuli teden, 9. marca, tolmačila številnim Iskrinim udeležencem predsednica republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje Slovenije Majda Poljanšek. Sestanka, ki sta ga organizirala poslovodni organ SOZD Iskra in koordinacijski odbor sindikata SOZD Iskra v poslovni stavbi v Ljubljani, so se poleg Iskrinih delegatov v slovenski skupščini in delegatov, oz. vodij delegacij posebne izobraževalne skupnosti elektro stroke Slovenije udeležili še člani koordinacijskega odbora sindikata in mladine naše sestavljene organizacije ter vodje kadrovskega področja Iskrinih delov organizacij s sodelavci.

Majda Poljanškova je najprej spregovorila o izjemnem pomenu novega zakona, saj bo urejal celotno srednje, višje in visokošolsko izobraževanje. Njegova značilnost je v usmerjanju osebencev, ki se prične po končani osemletki, v izobraževanje za delo in ne samo v nadaljnji študij. Poudarja vedno večjo vlogo izobraževanja ob

delu in iz dela, predvsem pa postavlja osnovo vsemu vzgojnoizobraževalnemu delu, temelječo na načelih svobodne menjave dela. „Z eno besedo,“ je poudarila predsednica republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje, „zakon o šolah ne bo samo zakon za šole, pač pa za celotno združeno delo, za vso družbo. Osnutek zakona o

tuje, želi pa, da bi se števci izdelovali po domači licenci in ne po uvoženi kot nekateri predlagajo.

Določeno pomanjkanje dvotarifnih števcov se pravzaprav kaže že nekaj let. Iskrina tovarna števcov je takoj, ko je ugotovila primanjkljaj, pričela z akcijo za povečanje proizvodnje števcov, predvsem trifaznih. Zaradi nezadostnih sredstev za nova investicijska vlaganja in omejevanja uvoza opreme, se je povečanje proizvodnih kapacitet Tovarne števcov zavleklo in bo možno šele v drugi polovici letošnjega leta.

V primerjavi z letom 1978 se bo proizvodnja trifaznih dvotarifnih števcov za domači trg v prvi polovici letošnjega leta predvidoma povečala za 20 % mesečno. Celotno povečanje proizvodnje števcov v letošnjem letu napram letu 1978 bo po planu 35 % mesečno.

Poleg tega je za pokritje razlike med ponudbo in povpraševanjem predviden tudi uvoz nekompletnih števcov od našega inozemskega poslovnega partnerja, ki bodo dokončani v Tovarni števcov, Iskra pa bo zanje prevzela obveznost servisiranja in garancijo za tekočo dobavo sestavnih delov za morebitna popravila.

Pogovarjali so se tudi o sodelovanju Iskre s Crveno zastavo, za katero Iskra izdeluje nekatere avtomobilske dele in o sodelovanju z Elektronsko industrijo Niš pri izdelavi katodnih cevi za televizorje in drugih delov.

Ivan Stambolić, predsednik izvršnega sveta skupščine SR Srbije je po končanem obisku v kranjski Iskri izjavil, da sodeč po tem, kar se dogaja v tej DO in po dosedanjem sodelovanju Iskre z delovnimi organizacijami iz drugih republik, naprimer z Ei, sodelovanje poteka dobro. Še vedno pa ne moremo biti zadovoljni, saj so možnosti za sodelovanje veliko večje in širše. Potrebno je mnogo več tesnejšega sodelovanja, veliko večjega števila OZD iz vseh republik pri skupnih razvojnih programih. Največ neizkoriščenih možnosti za boljše delitev dela in povezovanje v posameznih gospodarskih panogah se kaže na področju elektronike, razvoja energetike in opreme, strojegradnje, avtomobilske industrije osebnih in tovornih vozil, na področju črne in barvne metalurgije, prehrabene industrije, kmetijstva in drugod. Ob obisku v Sloveniji, je povedal Ivan Stambolić, so se dogovorili o nalogah, ki za izvršni svet in druge republiške organe izhajajo iz izraženih predlogov in interesov združenega dela. A. Boc

usmerjenem izobraževanju in drugi zakoni tvorijo celovito zasnovo družbene preobrazbe, vzgojnoizobraževalnega sistema in družbenoekonomskih odnosov na tem področju.

Ugledna gostja je poudarila, da je vodilna misel osnutka zakona v stalnem izobraževanju, in to v vseh obdobjih dela in življenja ter v nenehnem povezovanju in prepletanju dela in izobraževanja. Zakon prinaša tudi pomembno novost v tem, da z delom pridobljeno znanje postaja enakovredna sestavina usmerjenega izobraževanja. Izobrazba v času temeljnega izobraževanja delavca pa se ne omejuje na okvire poklicev, temveč izhaja iz večje širine temeljnega izobraževanja, ki naj udeležence usposobi za začetek dela.

Delavec bo pridobil funkcionalna

(Nadaljevanje na 3. strani)

Delegacija IS skupščine SR Srbije med obiskom v Iskri.

ELEKTRONIKA — INFRASTRUKTURA KLJUČNEGA POMENA

(IZ GRADIVA ZA PROBLEMSKO KONFERENCO ZK)

SOZD Iskra je, kot podpisnik Dogovora o temeljnih družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1976-80, nosilec razvoja programov za področje elektronike in elektrotehnike predvsem pa mikroelektronike, elektrooptike, računalništva ter merilno-regulacijskih sistemov in naprav za avtomatizacijo industrijskih in drugih procesov. Obveznosti, ki jih je sprejela Iskra v tem dogovoru so nedvomno izrednega družbenega pomena saj vplivajo na uresničevanje komparativnih prednosti, ki jih ima SR Slovenija s tem, da pospešujejo ekstenzivno zaposlovanje in dvigajo produktivnost dela, vplivajo na prilagajanje proizvodnje potrebam svetovnega trga in ne nazadnje ustrezajo strateško obrambnim zahtevam naše republike.

Elektronika je postala infrastruktura ključnega pomena za razvoj celotne družbe, saj si brez njenega razvoja ne moremo predstavljati razvoja nobene proizvodnje, kakor tudi za našo družbeno ureditev ustreznega razvoja informacijskega sistema, zdravstva, šolstva itd. Razvoj elektronike terja družbeno vsklajevanje investicijskih usmeritev proizvajalcev, saj je edina realna možnost razvoja v ekonomsko upravičeni izvozni usmeritvi proizvajalcev, kar nudi ustrezno dolgoročno socialno varnost delavcem. V usklajevanju proizvodnih usmeritev mora Iskra, kot nosilec razvoja te dejavnosti v SR Sloveniji, opraviti pomembno delo ob pomoči vseh odgovarjajočih družbenih institucij.

SOZD Iskra je v vsem preteklem obdobju zelo dinamično rastla. Proizvodnja se je skoraj vsake 4 leta podvojila, izvoz pa je povprečno naraščal za ca 30 %. Taka dinamična rast, ki je sicer splošno značilna za elektronično posebno v zadnjem obdobju, ni bila zadosti podprta z ustreznimi naložbami, ki bi, sledeč intenzivnemu tehnološkemu razvoju v svetu, povzročile dovolj hitre in temeljite premike v posodabljanju tehnologije v smeri še večje udeležbe znanja, visoke produktivnosti, celovitosti in kvalitete proizvodov ter hkrati široke izvozne usposobljenosti.

To so osnovni cilji, h katerim se Iskra odločno usmerja in so neogibni pogoj za izpolnitev njenih obveznosti do temeljev plana 76-80, uresničene pa bodo samo z realizacijo ustreznih zastavljenih investicijske politike, ki je prikazana v pričujoči informaciji, ob maksimalnem angažiranju vseh samoupravnih in družbenopolitičnih dejavnikov v SOZD Iskra ter ob primerni družbeni podpori.

PROGRAMSKA USMERITEV

Iskra je v obdobju do preobrazbe v skladu z ustavo in sprejetja srednjeročnega plana preživljala hiter, vendar razmeroma neenakomeren in pretežno ekstenziven razvoj. Številne necelovite usmeritve posameznih tovarn so bile pobarvane z mnogimi lokalizmi, v znatni meri zasnovane na obstoječem, že vpeljanem proizvodnem programu in večinoma usmerjene na njegovo količinsko povečevanje na podlagi povečanega zaposlovanja. Taka usmeritev, združenega s sistemskimi in finančnimi težavami, ki niso pospeševale smelejšje investicijske odločitve, je tudi bila eden od vzrokov za relativno zaostajanje investicijske dejavnosti Iskre v prvi polovici sedemdesetih let.

S formiranjem DO, kot glavnih programskih nosilcev posameznih področij in SOZD, v katerem naj se vsklajujejo dolgoročne strateško-programске usmeritve, pa so bile podane osnove za oblikovanje temeljev plana celotne Iskre in za njeno vključitev v republiške planske naloge kot enega temeljnih nosilcev razvoja. Ob tem so bili opredeljeni glavni infrastrukturni tehnološki projekti Iskre, ki so dobili tudi ustrezno republiško prioriteto.

Osnovne značilnosti dolgoročne programske usmeritve Iskre izhajajo iz ugotovitve, da je za nadaljnji razvoj Slovenije neogibno potrebno ustrezno prestrukturirati njeno gospodarstvo in še posebej njeno predelovalno industrijo v smeri osvajača zahtevnejših in kompleksnejših proizvodov in tehnologij. S tem se mora povečati njena rentabilnost, njena konkurenčna in zlasti izvozna usposobljenost ter relativno zmanjšati njena uvozna odvisnost.

Glavne cilje take usmerjenosti Iskre lahko strnemo v naslednje ugotovitve:

- intenzivna usmerjenost v kvalitativne faktorje gospodarjenja, zlasti še v povečanje deleža znanja v proizvodnji,
- usmerjenost v čim hitrejšo proizvodno in tržno osvojitve glavnih infrastrukturnih področij sodobne elektronike in njene uporabe kot so mikroelektronika, optoelektronika, poslovno in procesno računalništvo, integrirane telekomunikacije, avtomatizacija tehnoloških procesov in nekateri drugi, ki so osnova za strukturno izboljšanje uvozne odvisnosti,
- usmerjenost v intenzivno raziskovalno-razvojno dejavnost, kar pomeni nadaljnje visoko materialno in kadrovske vlaganje vanjo ter vsestransko angažiranje zunanjih raziskovalnih in pedagoških institucij, obenem pa razumno stopnjo osamosvajanja od tujega restrektivnega znanja, ki lahko predstavlja le premostitveno osnovo za nadaljnji lastni razvoj,
- usmerjenost za nadaljnje absolutno in relativno večanje izvoza pri čemer gre tudi za spremembo strukture v prid zahtevnejših proizvodov in sistemov skozi ponudbo

kompleksnih inženiringov ter direktnega izvoza znanja, zlasti za potrebe dežel v razvoju,

— usmerjenost masovnejše proizvodnje za uvedbo visoke stopnje mehanizacije in avtomatizacije, kar bo izdatno dvignilo produktivnost dela, omogočilo izboljšanje kvalitete in tehnični lastnosti izdelkov ter s tem povečalo njihovo izvozno usposobljenost,

— usmerjenost na izboljšanje kadrovske izobrazbene strukture zaposlenih in na njihovo usposabljanje na vseh stopnjah za osvajanje sodobnih tehnologij v elektronični.

Proizvodni programi vseh organizacij Iskre so v okviru planov definirani, investicijski elaborati so deloma vloženi, deloma pa se še pospešno izdelujejo. Vsi so, v skladu s samoupravnimi splošnimi akti, tudi podvrženi interni programski verifikaciji v SOZD na skladnost z osnovnimi ciljnimi usmeritvami Iskre tako, da lahko smatramo, da so v pretežni meri rezultat koordinirane investicijsko-razvojne politike samoupravno sprejete v temeljih plana SOZD Iskra.

RAZISKOVALNO-RAZVOJNA USMERITEV ISKRE

Na sedanji stopnji razvitosti postaja raziskovalno-razvojna (RR) dejavnost bistvena sestavina vsakršne gospodarske strategije. To še posebej velja za elektronsko industrijo za katero je zaradi eksplozivnega tehnološkega razvoja, značilno izredno hitro tehnično in tržno zastarevanje proizvodov, saj se po nekaterih študijah predvideva, da bo že leta 1985 življenjska doba izdelkov elektronske industrije znašala le 1,5 do 2 leti. To dejstvo pa zahteva, da so tako vlaganja v RR dejavnost, kot tudi vlaganja v nove tehnološke reprodukcijske kapacitete na področju elektronike trajna kategorija.

Iskra je RR dejavnosti posvečala vedno posebno skrb. V RR dejavnosti v Iskri deluje blizu 1600 sodelavcev, od tega preko 500 z visoko in višjo izobrazbo. Vlaganja v RR rastejo bistveno hitreje od naraščanja vrednosti proizvodnje. Leta 1977 so znašala preko 350 mio din, oziroma skoraj 4,5 % od vrednosti proizvodnje (povprečje SR Slovenije znaša ca 1,4 % vključno s sredstvi RSS) ter bodo leta 1980 presegla 5 %. Pri tem je treba omeniti, da znaša letna vrednost odplačil za tuje licence ca 4 % vlaganj v RR dejavnost.

Poleg lastnih RR kapacitet Iskra intenzivno sodeluje z vsemi primernimi zunanjimi raziskovalnimi institucijami (Institut Jožef Stefan, IEV, Fakulteta za elektro-tehniko, TVŠ Maribor in druge), s katerimi ima poleg vrste konkretnih aranžmajev za razvoj mikroelektronike, debeloplastnih in tankoplastnih vezij, telekomunikacij, elektromotorjev, računalništva, študija o sončni energiji ter vzgojo in izobraževanje tehničnih specialistov, sklenjene tudi dolgoročne samoupravne sporazume o sodelovanju. Zlasti je nepogrešljivo njihovo intenzivno sodelovanje pri vseh Iskrinih strateških tehnoloških projektih kot so mikroelektronika, računalništvo, avtomatizacija, bodoči telekomunikacijski sistemi, sončna energija in nekateri drugi.

Intenzivni tehnični razvoj na področju elektronike pa je tudi povzročil, da imajo raziskovalci trenutno na razpolago nezadostno, zastarelo in za osvajanje novih področij neprimerno laboratorijsko opremo, zlasti računalniško orientirano merilno in tehnološko opremo. To ugotovitev potrjuje tudi podatek, da znaša vrednost raziskovalnih delovnih priprav le cca 110.000 din na zaposlenega v RR dejavnosti poleg tega pa so preko 60 % odpisane, kar je za elektronično po vseh normativnih primerjavah popolnoma nezadostno. Zato so hitra in učinkovita vlaganja v moderno razvojno opremo in druge fizične delovne pogoje za razvojno dejavnost še posebno pomembna.

ZUNANJETRGOVINSKA USMERITEV ISKRE

Na temeljih razvojnih orientacij SR Slovenije je nujno intenziviranje izvoza in njegovo prestrukturiranje v smeri višjih oblik in kompleksnejših produktov. Pospešen izvoz terja ne samo visoka uvozna odvisnost, ampak tudi relativna majhnost slovenskega pa tudi jugoslovanskega tržišča, kjer se prostor za masovni značaj proizvodnje tudi zaradi ostre jugoslovanske konkurence

vedno bolj zožuje, zato je izvozna usmerjenost tudi nujna z vidika nadaljnega zagotavljanja visoke stopnje rasti in dolgoročne socialne varnosti delavcev Iskre.

Teh dejstev se Iskra v polni meri zaveda. Usmeritev na izvoz je v Iskri tradicija, zgraditev ustrezne zunanje-trgovinske organizacije in mreže je v preteklosti terjala izjemne materialne in kadrovske napore. Prav ta orientacija pa je omogočila, da smo za srednjeročno obdobje 76-80 prevzeli obveznost, da izvozimo skupno za 500 mio dolarjev blaga in da smo, uspešno dvigajoč izvoz, v le 1977 izvozili za 82 mio dolarjev blaga, hkrati pa ustvarili zunanjetrgovinski presežek nad uvozom za ca 10 mio dolarjev. V letu 1978 predvidevamo 100 mio dolarjev izvoza, visok trend naraščanja pa bomo obdržali tako, da bo do leta 1983 kumulativno realizirana že 1 milijarda dolarjev izvoza.

Že več kot pred 12 leti je Iskra spoznala, da so višje oblike gospodarskega sodelovanja in višje oblike trženja (transfer tehnologije, dolgoročne proizvodne kooperacije in dolgoročna poslovno-tehnična sodelovanja) s tujino nujna in je pričela ustvarjati pogoje za take dejavnosti ter uspešno realizirala vrsto projektov.

Posebno pozornost je Iskra posvečala izvozu v dežele v razvoju, kjer so že doseženi ugodni rezultati, saj predstavlja izvoz v dežele v razvoju že 26 % celotnega Iskrinega izvoza. Taka Iskrina usmeritev zahteva, da se še bolj usposobimo za nudenje kompleksnih uslug vključno z možnostjo prenosa tehnologije proizvodnje in drugih znanj, saj si moramo v skladu z našo neuvrščeno politiko prizadevati, da se bodo te države lahko razvijale neodvisno od vplivov velikega svetovnega kapitala, ki oži njihovo politično samostojnost. V tem okviru bi lahko Iskra podprla dejavnost mednarodnega centra za upravljanje podjetij v družbeni lasti v deželah v razvoju, ki ga imamo v SR Sloveniji, predvsem z razvojem ustreznih informacijskih sistemov za te države, kakor tudi s pomočjo pri razvoju njihove infrastrukturne industrije, kamor nedvomno sodi elektronika.

PROJEKCIJA RAZVOJA SOZD ISKRA

Na podlagi ocene bo po predvidevanjih v obdobju 76—80 realizirana povprečna letna rast fizičnega obsega proizvodnje v obsegu 18,8 %. Tako bo, po ocenah, leta 1980 realizirano za 16,6 milijarde din proizvodov in bo izvoz znašal 140,4 mio dolarjev. S tem pa bo srednjeročni plan razvoja 1976-80 izpolnjen tudi v kumulativu. V SOZD Iskra bo v letu 1980, po oceni, realizirano za 28,4 milijarde din celotnega prihodka. Glede na predvideno strukturo celotnega prihodka in dohodka iz samoupravnega sporazuma o osnovah plana SOZD Iskra za srednjeročno obdobje 76—80 bo realizirano v letu 1980 tudi 6,8 milijarde din dohodka in 1 milijarda akumulacije (po ZZD).

V obdobju 1978 do 1985 predvideva SOZD Iskra za 13 milijard din vlaganj v osnovna sredstva pri čemer se kot rezultat investicijskih vlaganj v prvem obdobju leta 1980 pričakuje predvsem kvalitativni premik v programsko tehnološki bazi Iskrinih proizvodnih programov, ki zagotavlja trdno izhodišče petletnega razvoja SOZD Iskra do leta 1985.

Predviden paket naložb v osnovna sredstva v višini 7,85 milijarde din in 3,42 milijarde obratnih sredstev v obliki ustreznih kreditov za zagotovitev aktiviranja teh naložb v letih 1981 in 1982, bi poleg izpolnitve srednjeročnega plana razvoja 1976 do 1980 zagotovil tudi solidno programsko osnovo in start v naslednje srednjeročno obdobje 1981—1985, ki postavlja SOZD Iskra pred vrsto pomembnih nadaljnjih razvojnih nalog.

Nadaljnji razvoj v srednjeročnem obdobju 1980—1985 predvideva poglobiti že začrtano profesionalno usmeritev Iskrinih proizvodnih programov do leta 1985 ter poseči na nekatera nova obetajoča področja kot so: kibernetika, robotika, digitalna informatika, novi viri energije, varstvo okolja, ki se bodo razvijala v prihodnjem obdobju in za katere bo potrebno v naslednjem srednjeročnem načrtu pripraviti konkretne programe vlaganj. Kot prioriteta naloga še nadalje ostaja v srednjeročnem obdobju od leta 1981 od 1985 izvoz in prehod na umirjeno zaposlovanje. Z rezultati razvoja do leta 1985 bo SOZD Iskra ohranila položaj največjega proizvajalca elektronike in elektroindustrije v Jugoslaviji ter se uvrstila med večje proizvajalce elek-

tronske in elektroindustrije v Evropi. Nova programska tehnološka osnova proizvodnih programov bo omogočila do leta 1985 predvsem zmanjšanje razkoraka z razvitimi industrijskimi deželami in skupaj s pospešeno avtomatizacijo proizvodnih procesov oblikovala nekatere kvalitativne dejavnike gospodarjenja predvsem pri zaposlovanju, pridobivanju in delitvi dohodka ter naložb.

Upoštevač kazalce iz 140. člena ZZD bo po ocenah dohodek na zaposlenega v letu 1985 porastel na 0,69 milijona din napram 0,24 milijona din v letu 1980 ob istočasnem porastu deleža akumulacije v dohodku. Tako se bo po pričakovanju delež akumulacije v dohodku v letu 1985 povečal na 26,3 % napram 14,8 % v letu 1980. Po predvidevanjih bi se leta 1980 do 1985 zaposlilo v SOZD Iskra dodatno 4.300 delavcev pri čemer bi bila realizirana 2,8% letnastopnja zaposlovanja predvsem v smeri izboljšanja kvalifikacijske strukture. Istočasno bi po ocenah v 5-letnem srednjeročnem planu do leta 1985 izdelali za 146,4 milijarde din proizvodov posodobljenega Iskrinega programa, pri čemer bi za 1,4 milijarde dolarjev proizvodov izvozili. Uspešna izgradnja domačih proizvodnih osnov bo predvidoma omogočila znatno nadomestitev uvoza in ugodno zunanjetrgovinsko bilanco Iskre. Kvalitetno gospodarjenje bo, po ocenah, omogočilo, da bo SOZD Iskra skupno do leta 1985 realizirala 308,8 milijarde celotnega prihodka, ki bo s 74,1 milijardami din dohodka omogočil, ob načrtovani skupni porabi, 16,6 milijarde din akumulacije.

SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST

Po sprejetju ustave in zakona o združenem delu smo v Iskri vlagali velike napore za ustrezno samoupravno organiziranost. Analize samoupravne organiziranosti, ki so bile opravljene leta 1975 ob reorganizaciji

združenega podjetja, so pokazale, da je ustrezna samoupravna organiziranost pomembna za uresničevanje ciljev, ki smo si jih delavci Iskre zastavili pri združevanju. Z organiziranjem delovnih organizacij, kot nosilcev posameznih programskih področij, smo ustvarili osnovo za hitrejši razvoj materialne osnove dela v vseh delih sestavljene organizacije obenem pa tudi osnovo za dolgoročnojšo načrtnost pri razvijanju posameznih programskih delov. Analiza razvojnih možnosti, ki je bila pripravljena kot osnova za sprejem samoupravnega sporazuma o temeljnih srednjeročnega načrta SOZD Iskra za obdobje 76-80 je dokazala pravilnost naše usmeritve. Sprejem samoupravnega sporazuma o osnovah plana SOZD Iskra za obdobje 76—80 je bil začetek ponovnega uveljavljanja sistema planiranja kot osnovnega instrumenta uveljavljanja ustreznega družbeno ekonomskega položaja delavca in zagotavljanje njegove dolgoročne socialne varnosti.

Po sprejemu zakona o združenem delu, ki je prinesel nova spoznanja za uresničevanje ustavnega položaja delavca, smo v Iskri opravili ponovno analizo ciljev združevanja v SOZD in samoupravni organiziranosti. Rezultat analize in poglobljenih razprav, ki smo jih vodili v naših kolektivih leta 1977, je bilo ustanavljanje novih TOZD ter sprejem samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD Iskra v katerem smo, v skladu z ZZD, še temeljiteje opredelili cilje združevanja v SOZD in urejanje ekonomskih in drugih odnosov v SOZD Iskra.

Predvidena investicijska vlaganja bodo zahtevala tudi hitrejšo prilagajanje samoupravne organiziranosti novim proizvodnim pogojem zato bodo morale subjektivne sile preprečevati, da bi neustrezna samoupravna organiziranost zavirala njihovo realizacijo.

Zaključki problemske konference ZK SOZD Iskra

Za realizacijo predvidenih investicijskih vlaganj v SOZD Iskra bodo, nedvomno, potrebni veliki naporji vseh delavcev Iskre, še posebno pa samoupravnih, družbeno-političnih in poslovnih organov v SOZD, delovnih organizacijah in TOZD. Z vidika uresničevanja vloge ZK in ostalih družbeno-političnih organizacij v teh naporih, se nam zdijo še posebno pomembne naslednje ugotovitve:

1. Pospešena investicijska vlaganja v SOZD Iskra, ki so predvidena, so nujna za doseganje planiranih ciljev razvoja SOZD Iskra, kakor tudi za zagotovitev dolgoročne socialne varnosti delavcev glede na hitro odmiranje proizvodnih programov na področju elektronike. Zato si bo ZK v vseh delih SOZD Iskra prizadevala, da bodo predvidena investicijska vlaganja dosledno uresničena. ZK bo pri ocenjevanju poslovne in strokovne ustreznosti poslovnih organov in strokovnih služb predvsem izhajala iz ugotovitve kako so le ti pripravljeni in sposobni izvajati sprejeto investicijsko politiko.
2. Predvidena investicijska vlaganja bodo, poleg izjemnih naporov delavcev Iskre, terjala tudi širšo podporo vseh odgovornih družbenih dejavnikov, tako zaradi zahtevnosti, kakor tudi njihovega družbenega pomena, saj so pomembna za uresničitev obveznosti, ki smo jih sprejeli pri razvoju elektronske industrije v družbenem dogovoru o temeljnih družbenega plana SRS za obdobje 76-80.
3. Za uspešno izvedbo predvidenih investicijskih vlaganj je potrebno izvesti združevanje celotnih sredstev akumulacije v SOZD Iskra. Zato komunisti zadolžujemo strokovne službe in poslovodne organe da pripravijo ustrezne strokovne predloge v katerih bodo opredeljeni kriteriji združevanja sredstev, razdelana prioriteta vlaganj po posameznih proizvodnih programih in obdelani kriteriji nadomestil za vložena sredstva v skladu z določili ZZD.
4. Pri izdelavi programa izvajanja investicijskih vlaganj morajo delavci v TOZD opraviti tudi vsklajevanje prioritete vlaganj v posamezni delovni organizaciji kot nosilki programskega področja v SOZD Iskra. V programu izvajanja investicijskih vlaganj morajo biti predvideni tudi način in višina združevanja sredstev za predvidene investicije.
5. Nosilci investicijskih vlaganj so delavci TOZD združeni v delovne organizacije, kot nosilke posameznih programskih področij SOZD, koordinacijo glede njihove skladnosti z dogovorjeno programsko usmeritvijo, pa opravljajo organi SOZD, posebno pa kolegijski poslovodni organ SOZD, v skladu s samoupravnimi splošnimi akti, ki mora pri koordiniranju investicijskih vlaganj upoštevati prioriteto vlaganj v strateške programe, kot so določeni v srednjeročnem načrtu SOZD Iskra za obdobje 76-80. ZK se bo pri izvajanju investicijskih vlaganj dosledno uprla vsem drobnolastičnim interesom posameznih TOZD kakor tudi posameznim lokalističnim interesom, ki bi rušila začrtan program investicijskih vlaganj.
6. Za izvedbo predvidenih investicijskih programov je nujno pospešiti ustanovitev interne banke preko katere bo mogoče izvesti združevanje sredstev v SOZD Iskra in izven nje ter njihovo uspešno usmerjanje za izvedbo dogovorjenih investicij. Zato komunisti zadolžujejo ustrezne strokovne službe in poslovodne organe, da skladno s sprejetim samoupravnim sporazumom o ustanovitvi Iskra banke pripravijo vse potrebno da bo interna banka čimprej pričela poslovati.
7. Pri izvajanju predvidenih investicijskih vlaganj je potrebno posebno pozornost posvetiti kadrovski politiki. Glede na omejene možnosti pridobivanja ustreznih kadrov v SR Sloveniji je nujno opraviti temeljite analize:
 - študijske politike
 - vključevanja SOZD Iskra v sistem usmerjenega izobraževanja
 - sporazumevanja z izobraževalnimi organizacijami na sistemu izobraževanja ob delu in na delu.

Poleg tega je potrebno v vseh sredinah takoj pristopiti k usposabljanju delavcev, ki bodo delali na osvajanju novih tehnologij, ki so predvidene v investicijskih vlaganjih.

8. Posebno pozornost je potrebno posvetiti vlaganjem v družbeni standard. ZK si bo prizadevala, da pri izvajanju investicijskih vlaganj posvetimo posebno pozornost in skrb vlaganjem v življenjske in kulturne potrebe delavcev, ki ne smejo biti nižje od običajnih vlaganj v te namene na posameznem področju.
9. Glede na to, da predvidena investicijska vlaganja zahtevajo tudi velik uvoz opreme za njihovo izvedbo je potrebno celoviteje usmeriti uvoz opreme iz tistih dežel, ki nudijo sodobnejšo tehnologijo ter ugodnejše pogoje nabave. Pri predvidenem uvozu je nujno upoštevati tudi potrebo po čimvečji standardizaciji in unifikaciji opreme.
10. Pri izvajanju predvidenih investicijskih vlaganj je potrebno pripraviti strokovne predloge za izgradnjo skupnih kapacitet povsod tam, kjer s skupnimi naložbami dosežemo bistveno racionalizacijo in skupnem poslovanju SOZD Iskra (n.p. proizvodnja tiskanih vezij, orodij, skupna skladišča, skupni objekti družbenega standarda itd.).
11. ZK si bo prizadevala, da pri izvajanju predvidenih investicijskih vlaganj ne bo prihajalo do zaostajanja v samoupravni organiziranosti SOZD Iskra. Zato je potrebno ob izvajanju investicijskih vlaganj tekoče analizirati kako bodo ta vlaganja vplivala na organiziranost in sprotno analizirati ali so podani pogoji za organiziranje novih TOZD v delovnih organizacijah.

Posebno pozornost bomo posvetili organiziranosti dislociranih obratov ter si prizadevali, da bomo z novimi investicijami ustvarili potrebne pogoje za organiziranje TOZD.

12. Nemudoma je potrebno pristopiti k izdelavi analize razvojnih možnosti Iskre za obdobje 1981—1985, ki bo osnova za sprejem samoupravnega sporazuma o osnovah plana SOZD Iskra za obdobje 1981—1985. V tej analizi je potrebno prikazati nadaljevanje sedanjih investicijskih vlaganj in prizadevanj, kakor tudi možnosti razvoja SOZD Iskra po letu 1985.
13. Pospešiti je potrebno dogovarjanje o združevanju dela in sredstev ter proizvodnih usmeritev tako med samimi proizvajalci, kakor tudi med proizvajalci in porabniki elektronike v SR Sloveniji in SFRJ. Pri dogovarjanju je potrebno izkoristiti vse možnosti neposrednega dogovarjanja kakor tudi pomembne vloge gospodarskih zborskih in drugih družbenih institucij.
14. Še nadalje je potrebno delovati na vsklajevanju proizvodnih programov v SOZD Iskra v skladu s sprejetimi samoupravnimi splošnimi akti.
15. Člani ZK bomo še nadalje delovali na uveljavljanju vloge OOKZ s krepitvijo njihove iniciativnosti, kar bo omogočilo uspešno uveljavljanje vloge ZK na vseh nivojih in nadaljnjo akcijsko povezovanje OOKZ v skladu s statutom ZKS in dogovorjenimi metodami delovanja ZK v SOZD Iskra.

Predavanja o mikroračunalnikih

Iskrina temeljna organizacija Mikroelektronika in laboratorij za mikroelektroniko z ljubljanske elektro fakultete sta prve tri dni tega tedna organizirala v Iskrini poslovni stavbi v Ljubljani predavanje o mikroračunalniku S 6800. Ta računalnik izdeluje ameriška firma AMI, od katere je Iskra tudi kupila licenco za izdelavo mikrovezij in kapsulacijo.

Predavanja se je udeležilo skoraj 60 strokovnjakov in drugih zainteresiranih predstavnikov iz domala vse Slovenije. Predaval je ing. Stevanja z elektro fakultete.

Podoben predavanje, tokrat o mikroračunalniku EMZ 1001 bo prihodnji teden prav tako v Iskrini PPC. Ta računalnik so skoraj v celoti razvili

na ljubljanski elektro fakulteti. O njem bo predaval dr. Rajič.

V želji, da bi nadaljevala s podobnimi predavanji, sta se organizatorja tokrat odločila za manjšo anketo. V njej bosta skušala ugotoviti stopnjo zainteresiranosti za takšno obliko informiranja o mikroelektroniki, ustreznost predavanj, kaj vse bi bilo morda treba dodati in spremeniti itd.

Obe predavanji sta bili namenjeni le predstavnikom iz Slovenije, prihodnji mesec pa bosta Iskra in Elektro fakulteta organizirali podobna predavanja tudi na Reki, in sicer v sklopu predavanj, ki jih pripravlja sekcija ETAN z Reke.

NENEHNO POVEZOVANJE DELA IN IZOBRAŽEVANJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

znanja in se usposabljal za delo — ob delu ali iz dela, temeljno izobraževanje pa naj nudi zlasti tisto strokovno izobrazbo, ki ima trajnejšo vrednost in po svoji širini omogoča poznejše usposabljanje in izpopolnjevanje delavca za več sorodnih poklicev kot doslej.

Majda Poljanškova je spregovorila tudi o tistih zakonskih določbah, ki zavezujejo delavce v temeljnih organizacijah, da v svojih samoupravnih aktih podrobneje uredijo uresničevanje pravic do izobraževanja, kajti le-to je sestavni del odgovornosti delavcev za razvoj temeljne organizacije.

Ko je govorila o nalogah uporabnikov in izvajalcev v usmerjenem izobraževanju, je nanizala zakonske možnosti izobraževanja. Njihov namen je v tem, da si vsakdo čim hitreje pridobi strokovno izobrazbo in potem na temelju svojega dela, ob vzajemnosti in solidarnosti drugih delavcev, pridobiva vse zahtevnejša znanja.

Del nastopa je namenila tudi preusmerjanju izobraževanja, zagotavljanju delavcem, da bodo lahko vplivali na politiko zaposlovanja, vlogi in obveznostim delovnih organizacij do izobraževanja, vzgojno-izobraževalnemu programu itd.

Majda Poljanšek.

teh svetih bolj zastopani predstavniki združenega dela, glede prestrukturiranja proizvodnje pa je opozoril na vse večji delež elektroindustrije v Sloveniji.

V izredno bogati razpravi smo slišali tudi zelo nevzpodbuden podatek, da se le en odstotek delavcev v Iskri izobražuje ob delu na tehničnih področjih.

Lado Drobež

Čestitamo!

Petdeset let je pravzaprav še mladost, ali pa, vsaj rekli bi, tako komaj polovica življenja. Toda, kadar ima za seboj tolikšen uspeh — osebni in materialni, ustvarjalni, kot je to v primeru predsednika našega poslovnega kolegija SOZD Iskre Jožeta Hujsa, predstavlja to vendarle dogodek, ob katerem lahko ne samo čestitamo njemu, ampak tudi sebi.

Doma iz morda gospodarsko najmanj razvitega področja — iz Pomurja, je s svojo vztrajnostjo in svojimi vizijami utrl pot najbolj napredni panogi naše industrijske znanstvene tehnologije, oziroma gospodarske panoge to je elektroniki.

Vsekakor je zažel svojo pot javnega udejstvovanja v krogu krajevne ljudske samouprave v Kranju, kar je izpričevalo že takrat njegovo voljo in točnost povezovanja politične vneme s poslovno natančnostjo.

Pozneje je prešel v gospodarsko dejavnost in je v okviru Iskra Comerca — PSO razvil svoj pozneje tako priznani posluh za komercialni uspeh in realnost v proizvodnji. Preden je prevzel odgovorno nalogo v industriji doma, je razširil svoje obzorje in svoje stike kot predstavnik združenega podjetja Iskre v ZDA. Ko pa je prevzel vodstvo Iskre Elektromehanike v Kranju, je že posegel v samo jedro takratne in bodoče

kompleksne Iskrine delovne organizacije — pridobil si je nedvomne zasluge pri koncepciji razvoja Elektromehanike in pri vzponu telefonije.

Po teh dveh kazalcih je tudi Iskra zaslovela široko v svetu. Seveda pa je tudi sam lahko razmahnil vse svoje ustvarjalne sile šele, ko je bil izvoljen za generalnega direktorja SOZD Iskra. Na to zahtevno delovno mesto je prinesel s seboj bogate izkušnje iz svojega dotedanjega dela, hkrati pa temu dodal neuklonljivo predstavo in program za prihodnost Iskre in jugoslovanske elektronike sploh. Zavedajoč se, da je sleherni dan proizvodnja v konkurenci velikih nov po svetu v samem trenutku že zastarela, če ji ne sledi nova, boljše in sodobnejša proizvodnja, je odprl perspektivno poglavje mikroelektronike in računalništva v prepričanju, da bo na tem odgovornem področju moralo priti tako v Sloveniji, kot v Jugoslaviji do usklajenega nastopa, pri čemer pa bo prav Iskra gotovo morala nositi težko breme, tako kot bo ostala ena izmed nosilk srednjeročnega razvoja v republiki in Jugoslaviji sploh.

Po svojih osebnih in poslovnih stikih pa je tovariš Hujs vselej dokazoval, da elektronika ni samo tehnika proizvodne industrije, ampak da je sposobnost hitrega in učinkovitega kontaktiranja nujna zahteva sodobnega človeka, še posebej, če za poslovnimi in dol-

žnostnimi nastopi nenehno bije topla človeška osebnost.

To je seveda dobivalo vselej svoj odraz tudi v Hujsovih prizadevanjih, da ne vodi SOZD Iskra sam, ampak da je samo člen v samoupravljanju, kajti samoupravna demokracija z družbenopolitičnimi organizacijami ostaja vzporedno s težnjo po čim večji ustvarjalnosti temelj naše socialistične skupnosti.

Razumljivo je, da so lahko njegovi uspehi taki, ker so se za tak razvoj Iskre zavzeli vsi delovni ljudje, ki so z velikimi naporji in seveda ob pomoči celotne družbe razvijali Iskra kot celoto in kot pomemben subjekt gospodarskega razvoja Slovenije in Jugoslavije, pa tudi kot pomemben gospodarski subjekt zunaj naših meja.

V tem duhu mu tudi celotna SOZD Iskra ob petdesetletnici prinaša svoje iskrene čestitke.

Mara Ovsenik

Dan žena — boj za nove odnose

Dan žena so v našem Poslovnem centru žene proslavile s srečanjem v avli. Najprej je zbrane pozdravila v imenu prireditelja — sindikata Ditka Bagon in povedala nekaj prazničnih misli. Po govoru je Mala drama Slovenskega narodnega gledališča predstavila komedijo Jeana Anouilha Orkester.

Ditka Bagonova je v svojem govoru ugotovila, da je žena v naši družbi sicer formalno dobila svoje mesto in svoj položaj. Tako na zunaj. Vendar je mentaliteta, nabrana v stoletjih, še zelo živa in ni taka, da bi žena in mati začutila in imela enakost, ki ji gre: „Pri svoji emancipaciji pa ima ženska v primerjavi z moškim težji položaj. S svojo dejavnostjo izven družine se je, ob nespremenjenih odnosih v družini, njena obremenitev močno povečala. Če naj bo človek aktiven in ustvarjalen, se mora učiti, seznanjati se z dejavnostjo v katero se vključuje, jo spremljati. To pa zahteva poleg interesa tudi veliko časa.

Pri nas smo problem ženske emancipacije reševali v dveh smerah: enkrat z dviganjem življenjske ravni, s čimer naj bi ženi pomagali zaradi preobremenjenosti (družbena prehrana, stanovanja, vrtci . . .), drugič pa z iskanjem

Govornica Ditka Bagon

načinov in poti, da bi ženo animirali za širše družbene probleme (% žensk v samoupravnih organih, delegacijah, DPO) in za poklicno afirmacijo naploho.

V zadnjem času opazamo še en pristop, ki je subtilnejši in bo verjetno hitreje vodil k cilju. Mislim usmerjeno izobraževanje in skrb pri vzgoji dečkov in deklic za družinske in tehnične dejavnosti v vrtcih in poklicno usmerjanje otrok po nagnjenjih in sposobnostih in ne več po spolu. Tako bo pretrgana veriga, ki sta jo prenašala starša zaradi njune tradicionalne vzgoje, ko sta opravljala in prenašala izročilo „ženskega in moškega“ dela. Seveda pa bo vzpostavitev novih odnosov zahtevala velik napor in daljši čas, to pa predvsem zato, ker so tudi sedanji odnosi rezultat daljšega zgodovinskega obdobja, v katerem se je živel drugače . . .

Žena pa mora širiti svoje obzorje. Učenje in širjenje njenega pogleda na svet terja napore, ki pa bodo obrodili uspehe: že majhna samopotrditvev in gibanje k samouresničitvi človeka vzpodbuja človeka k aktivnosti. Ženska mora uvideti še niz dejavnosti, s katerimi se da osvobodjati ustvarjalne moči in sile. S tem širjenjem ženske osebnosti pa se tudi moškemu odpira nov svet, v katerem se bo lahko še našel,“ je zaključila Ditka Bagon.

Jean Anouilh v svoji komediji krepko pometa s svetom malomeščanstva in meštom žene v njem. Zato je ta komedija še kako primerna ravno za osmi marec. Preko 500 žena je z aplavzi in salvami smeha spremljalo dogajanje na improviziranem odru v avli. Lep praznik je bil in takega si lahko samo še želimo.

FY

TOZD KERAMIČNI KONDENZATORJI

Ob 8. marcu

Praznovanje 8. marca v Žužemberku, je bilo letošnje leto še posebno počasčeno. Že večletna tradicija, da naše žene obiščejo naši najmlajši pionirji iz osnovne šole Žužemberk, tudi to leto ni izostala.

Že v zgodnjih jutranjih urah so nas obiskale 4 skupine pionirjev v svojih kapah in rutkah s polnimi koški sveže nabranih pisanih spomladanskih cvetlic. Obiskali so v obeh tovarnah vsako ženo na delovnem mestu ter jim čestitali za njihov praznik. Nepopisno je to doživetje naših žensk, kako tople je bil sprejem čestitk.

Na osnovi doseženih rezultatov v preteklem letu, ki so tudi rezultati velikega napora vseh 282 žena, kolikor jih je zaposlenih v tem 420-članskem kolektivu, je izvršni odbor sindikata predlagal delavskemu svetu za odobritev skromnih praktičnih daril.

Tudi direktor Dušan Lavrič je izrekel čestitke sleherni ženski ob stroju, na delovnem mestu.

Še posebna pobuda je bila v tem letu, da se spomnijo vseh njihovih bolnih v bolnici. Tople besede naše delegacije, čestitke z darovanjem cvetjem ter skromnimi darili, so bili bolnikom v največje zadovoljstvo.

Izražene želje za čimprejšnjo ozdravitev in vrnitev med nas na delovna mesta, pa v še večjo voljo in odpor do bolezni.

JK

ISKRA

Številka 12—17. marec 1979

3

V poznejši razpravi je prvi sodeloval član kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra Boris Mužič. Zlasti je poudaril, da bodo morale Iskrine delovne organizacije nameniti v prihodnje dosti več pozornosti izobraževanju ob delu in iz dela, ob tem pa tudi kadrovske politiki, izboljšanju kvalifikacijske strukture, programski usmeritvi, mentorstvu itd.

Spregovoril je tudi o premajhni obveščenosti delavcev, pa tudi o tem, da delavci pogosto niso seznanjeni z našimi bolj dolgoročnejšimi programskimi usmeritvami in se, na primer, pri dopolnilnem izobraževanju nevede odločajo za druga področja, ki nimajo ničesar skupnega s prihodnostjo njihovega sedanjega kolektiva.

V razpravi je sodeloval tudi član kolegijskega poslovnega organa SOZD Iskra Boštjan Barborič. Dotaknil se je dveh področij — vloge strokovnih svetov ter o nujnosti prestrukturiranja izobraževanja zaradi znanih prestrukturiranj proizvodnje v Sloveniji. V zvezi z vlogo strokovnih svetov je poudaril, da bi morali biti v

Med predstavo komedije Jeana Anouilha „Orkester“. Že sama udeležba na proslavi, še bolj pa navdušen aplavz gledalcev priča o tem, da so izvajalci nastopili uspešno.

Poslovanje v januarju

Leto 1979 smo pričeli uspešno, saj smo presegli plan proizvodnje za izvoz in skoraj v celoti izpolnili tudi plan proizvodnje. TOZD za namensko proizvodnjo so v januarju izpolnile 92,8 % planiranega obsega. V Elektromehaniki smo proizvedli za 354.887.163 din in izpolnili plan s 100,5 %. Plan domače proizvodnje je bil presežen za 4,2 %, plan kooperacijske proizvodnje smo izpolnili le z 71,5 %.

V januarju smo le 70,6 % proizvodnje proizvedli po planiranemu asortimanu. Predvidenemu planu smo bolje sledili z domačo proizvodnjo kot na področju kooperacijske proizvodnje. Elektromehanika je proizvedla po planiranem asortimanu za 70,8 % proizvodnje, TOZD za namensko proizvodnjo pa za 70 %.

Za izvoz smo v januarju proizvedli skupaj za 4.180.645 dolarjev izdelkov in presegli dinamični plan izvoza za 8,9 %, dejanski plan pa za 16,9 %. TOZD za namensko proizvodnjo so za izvoz proizvedle za 1.418.480 dolarjev izdelkov in izpolnile dinamični plan z 98,3 %, dejanski plan pa s 95,6 %. Elektromehanika je proizvedla za izvoz za 2.762.165 dolarjev izdelkov in presegla dinamični plan za 15,3 % in dejanski plan za 32,1 %.

Občutno manjša pa je bila žal realizacija izvoza, saj smo v celoti realizirali le 80,5 % dinamičnega plana izvoza. Medtem ko so TOZD za namensko proizvodnjo dosegle realiza-

cijo v predvidenem obsegu z 98,6 %, oz. 1.424.082 dolarjev, je bila realizacija Elektromehanike precej manjša od planirane in znaša 1.666.721 dolarjev, oz. 69,6 % planirane realizacije.

IZPOLNJEVANJE LETNEGA PLANA

V januarju smo izpolnili 7,6 % proizvodnega plana za leto 1979 in 7 % letnega izvoznega plana. Sama Elektromehanika je v januarju proizvedla 7,8 % letne planirane vrednosti, oz. 7,2 % letnega plana proizvodnje za izvoz. TOZD za namensko proizvodnjo so v januarju izpolnile 6,2 % letnega plana, oz. 6,6 % plana proizvodnje za izvoz. Z odstotkom izpolnitve letnih planov smo lahko zadovoljni, seveda pa morajo biti rezultati v prihodnjih mesecih še boljši.

V letošnjem januarju smo (vrednoteno po enakih cenah) proizvedli za 9,4 % več kot lani v istem obdobju. Medtem ko je Elektromehanika proizvedla za 10,6 % več, so TOZD za namensko proizvodnjo povečali proizvodnjo za 1,2 % več kot januarja lani.

Po uspešnem začetku leta moramo vsa prizadevanja usmeriti v še bolj uspešno poslovanje, v prihodnjih mesecih nas čakajo večje planske zadolžitve. Hitreje bomo morali reševati vse probleme in zagotoviti nemoten potek proizvodnje in s tem uspešno izpolnjevanje planov.

Alojz Boc

SEJA SINDIKALNE KONFERENCE ELEKTROMECHANIKE

Priprave na organizacijo počitniške dejavnosti

V Kranju se je 27. februarja sestala sindikalna konferenca DO Iskre Elektromehanike. Na seji so obravnavali poročila komisij, ki delujejo v okviru konference, skupaj s programi dela za prvo polovico letošnjega leta, sprejeli so poročila nadzornega odbora in inventurne komisije ter zaključni račun sindikalne konference. Usklajena so bila tudi pravila o organiziranosti konference, posebno pozornost pa so namenili obravnavi predloga Stališč RS ZSS in pripravam za organiziranje počitniške dejavnosti v delovni organizaciji.

Delegati so sprejeli predloženo finančno poročilo o poslovanju sindikalne konference in sklenili, da se presek prihodkov prenese v poslovanje za letošnje leto. Sredstva bodo uporabljena v prvi polovici letošnjega leta, kajti sredstva, ki jih konferenca dobi kot namensko dotacijo delovne organizacije, bodo glede na izkušnje preteklih let, na voljo šele v maju.

Vsa poročila in programi komisij, ki delujejo v okviru sindikalne konference, so bila soglasno sprejeta. Delegati so menili, naj komisije – predvsem socialna – posredujejo svoje programe in kriterije za izvedbo letošnjih nalog in akcij tudi našim osnovnim organizacijam ZSS izven Kranja. Iz poročil, ki so jih prebrali predsedniki komisij, se vidi, da so v opravljenem delu sindikalnih organizacij zajeta tista področja, kjer se kažejo vsakdanji problemi, s katerimi se srečujemo. Na osnovi sprejetih poročil je delo sindikalne organizacije pohvalil tudi Ivan Cvar, član KPO in zaželel konferenci še uspešnejše delovanje v prihodnjem obdobju.

Letos nismo sprejemali že tradicionalnega dokumenta – sindikalne liste. Namesto tega je Republiški svet ZSS pripravil takimenovana Stališča RS ZSS, predlog tega dokumenta je obravnavala tudi konferenca. V razlagi sta bila poudarjena predvsem dva elementa: pridobivanje in ustvarjanje dohodka ter delitev in poraba sredstev. Delegati so se dogovorili, da morajo dokument temeljito obravnavati v osnovnih organizacijah ZSS kot tudi komisije za gospodarjenje in razvoj samoupravnih odnosov. Obravnava oz. pripombe morajo biti zbrane do 15. marca.

KAKŠNA BO NAŠA POČITNIŠKA DEJAVNOST?

Smo pred obdobjem, v katerem je aktualna počitniška dejavnost. Glede na sprejeta stališča sindikata v Poreču, so delegati na konferenci na predlog sekretariata sprejeli naslednje sklepe o pripravi na organiziranje počitniške

dejavnosti, skladno z možnostmi naše delovne organizacije:

1. Potrebno je proučiti in analizirati koriščenje obstoječih kapacitet Počitniške skupnosti – ISE Iskra in se do njih opredeliti, bodisi da:

– koristimo obstoječe kapacitete brez pristopa k sporazumu ISE in se odločimo za ekonomsko ceno letovanja (dejanske stroške v kraju letovanja)

– koristimo razširjene kapacitete in pristopimo k podpisu sporazuma ISE Ljubljana.

2. Glede na majhne kapacitete koče Mladost na Krvavcu, naj se prouči možnost izgradnje novega počitniškega doma za delavce Iskre. Delavci naj se na samoupravnih organih TOZD odločijo o združevanju potrebnih sredstev. Akcija naj se izvede v letošnjem letu, z gradnjo bi pričeli takoj po pridobitvi dokumentacije (rok: maj).

3. Strokovna služba v DO naj se poveže s hotelskimi organizacijami in

Podatki za mesec:	Vredn. proizv. v 000 din	Dosežen plan proizv. v %	Dosežen plan asort. v %	Dosežen plan prodaje v % (domači trg)	Dosežen izvoz na letni plan	Dosežen OD v %	Število nadur na 1 zaposl. TOZD
ATC	86.922	82,1	58,4	107,5	0,1	123,6	8,2
TEA	31.068	90,2	70,5	118,2	1,9	126,6	3,1
TEN	17.431	101,9	38,0	72,0	—	—	—
TEI Horjul	2.957	44,7	34,0	70,5	—	—	—
TEL	12.983	104,9	78,8	55,6	—	135,7	4,8
IPT	3.625	90,6	82,4	118,9	—	—	—
Elektrooptika	24.750	99,6	99,6	—	7,7	—	—
Vega	13.006	101,3	84,7	122,9	3,8	127,3	6,4
MSO	16.291	177,7	93,1	107,8	0,5	116,2	11
Števeci	60.476	112,2	91,3	91,9	9,5	124,2	2,9
Instrumenti	20.414	115,5	91,9	133,5	4,0	123,4	3,6
Mehanizmi	11.201	142,4	89,3	154,4	6,8	130,3	5,9
Stikala	28.374	109,2	86,1	104,9	6,9	122,4	2,1
ERO	65.325	118,3	66,4	134,9	1,6	126,9	5,1
Orodjarna	749	749,0	100,0	—	—	135,6	3,6
Mer. naprave	4.748	128,0	58,3	62,5	—	126,6	4,9
TSD	1.816	—	—	—	—	129,4	4,4
Vzdrževanje	10	—	—	—	—	120,4	4
Restavracija	—	—	—	—	—	—	—
DSSS	128	—	—	—	—	122,6	2,7
Računalniki	2.915	21,0	5,2	—	—	126,5	10
Prodaja	—	—	—	—	—	—	—
Nabava	—	—	—	—	—	—	6,1
RTC	269	—	—	—	—	—	0,6
SKUPAJ DO	403.651	99,5	70,6	103,4	5,1	125,1	5,5

turističnimi agencijami ter nudi pregled ustreznih hotelskih kapacitet.

4. Glede na rezultate ankete in dejstvo, da imajo nekatere TOZD kamp prikolice, druge pa nabavo planirajo in imajo rezervirana sredstva, je treba v DO za tozde iz kranjskega področja pristopiti k enotni obliki tovrstnega letovanja. Nesmiselno bi bilo, če bi vsaka TOZD organizirala vso potrebno dejavnost – od iskanja primerne lokacije do postavitve, vzdrževanja ipd. Za izvedbo akcije naj se zadalži strokovno službo v DS SS.

5. Kapacitete, ki so na razpolago, bomo ponudili tudi upokojenim članom DO, zlasti v pred in posezoni. Upokojenim sodelavcem smo dolžni, v skladu z možnostmi, nuditi razpoložljive počitniške kapacitete, saj so tudi oni z minulim delom doprinesli k

temu, kar danes imamo in s čemer razpolagamo.

6. V TOZD naj sprejmejo sklep o odvajanju določenih finančnih sredstev za organiziranje tradicionalnih letnih in zimskih športnih iger Iskre. Pobudnik te tradicionalne športne manifestacije v Iskri je sindikalna organizacija. Zato naj bi v vseh TOZD odobrili ustreza sredstva. Na obeh tekmovanjih nastopamo delavci Elektromehanike kot ena ekipa, kot zahtevajo pravila tekmovanja. Delegati

predlagajo naj se višina sredstev po TOZD ne določa pavšalno, temveč dejansko po številu udeležencev tekmovanj.

Sklepi sindikalne konference bodo posredovani samoupravnim organom TOZD in DO kot tudi članom kolegijskega poslovnega organa Elektromehanike, ki se zadalži za uskladitev dela z individualnimi poslovnimi organi v TOZD. Tozdi naj bi se do predloženih variant opredelili najkasneje do konca marca.

M.Š.

Po 27 letih marljivega dela v TOZD Števeci je pred nedavnim odšla v zaslužni pokoj Vida Giosento Kavčič, ki so ji sodelavci zaželeli zdravja in zadovoljstva.

OBVESTILO UPOKOJENIM ČLANOM ZB NOV ELEKTROMECHANIKE

Komisija za letovanje članov združenja Zveze borcev NOV Iskre Elektromehanike Kranj obvešča vse upokojene člane Zveze borcev NOV o možnosti letovanja na morju v Novigradu (Pineta) v pred in posezonskem obdobju.

predsezona: 1. 6. do 11. 6. 1979
11. 6. do 21. 6. 1979
posezona: 30. 8. do 9. 9. 1979
9. 9. do 19. 9. 1979

Cene oskrbnega dne v pred in posezoni:
dnevna cena
odrasli: 144 din
otroci 3–7 let: 99 din
otroci 1–3 let: 22 din

Obvestilo velja za zgoraj navedeni čas, tako za upokojene člane združenja Zveze borcev kot za zaposlene člane združenja ZB NOV in ostale delavce Iskre Elektromehanike, v kolikor bodo ležišča prosta. V vsaki hišici so po štiri ležišča.

Prijave za letovanje upokojencev sprejema do vključno 31. marca 1979, Majda Vidic v tajništvo sindikalne organizacije.

Za vse ostale pa Martin Brce tel.: 2383, kontrola ERO (II. delavnica). Komisija za letovanje članov ZB NOV Elektromehanike

Tovarno telekomunikacij na Laborah je 8. marca obiskalo 30 tujih in domačih novinarjev – udeležencev 25. mednarodnega srečanja novinarjev smučarjev, ki je bilo od 4. do 11. marca v Kranjski gori. Gostje so si ogledali tovarno ATC in se pogovarjali s predstavniki sestavljene organizacije Iskra in DO Elektromehanike. Ogledali so si tudi novi film o Iskri, ki je bil tokrat v Kranju prvič prikazan. Novinarje je najbolj zanimala organiziranost DO in SOZD, postavljali so tudi vprašanja s področja samoupravljanja, odločanja delavcev, volitev itd. Zanimalo jih je izobraževanje delavcev ob delu in za delo, naši proizvodni programi v tovarnah zunaj države, planiranje razvojnih programov, ekonomski odnosi med republikami in drugo.

„PREDHODNO VARSTVO“ PRI UVOZU OPREME

Ena od pomembnih inovacij, ki jih skupna služba za varstvo pri delu skuša prednostno uresničiti, je (boljše) organiziranje predhodnega varstva pri delu. Problem v naši delovni organizaciji poznamo kot „predhodni postopek“ in je v tem, da je treba odgovornost za upoštevanje predpisov varstva pri delu prenesti k izvoru, na začetek, k sami zamisli, in to nadaljevati v vseh nadaljnjih fazah do začetka uporabe oziroma obratovanja objektov ter delovnih priprav in naprav.

Ker dveletno čakanje na primeren čas za celovito ureditev tega področja še vedno ni prineslo vseh potrebnih pogojev, predvsem pa je ostala bojazan, da bi bila celovita ureditev prevelik zalogaj, je bilo dogovorjeno etapno urejanje. Celotno področje, „predhodnega postopka“ se bo urejalo v štirih relativno samostojnih delih. Prvi tak relativno samostojni del, za katerega je že pripravljen tudi osnutek organizacijskega predpisa, je nabavljanje strojev in opreme. Poglejmo osnovna načela!

1. Zahteve varstva pri delu za novo delovno pripravo ali napravo določi (opredeli) naročnik oz. bodoči uporabnik. To je v prvi fazi temeljna organizacija oz. njena tehnološka služba (oddelek tehnološke priprave proizvodnje). Seveda v najtesnejši povezavi z odsekom za stroje in opremo v programsko tehničnih službah ter v strokovnem sodelovanju s službo za varstvo pri delu (varnostni inženir v temeljni organizaciji ali skupne službe za varstvo pri delu v delovni organizaciji) in tehnološkim oddelkom v programsko tehničnih službah. V to (prvo) fazo sodi tudi zbiranje ponudb, njihovo ocenjevanje in odločanje o izbiri dobaviteljev oz. proizvajalca.
2. Določene (opredeljene definirane) zahteve varstva pri delu je treba vključevati v pogodbe z dobavitelji oz. proizvajalci. To je še posebej pomembno pri sklepanju pogodb s tujimi proizvajalci. Za te namene je dobro imeti spisek (listo) splošnih pogojev, ki so vezani na naše predpise o varstvu pri delu in na naše razmere (npr. parametri energetskih medijev ipd.). Taka specifikacija v naši delovni organizaciji obstaja in sicer širša (starejša) in ožja (novejša). V takem spisku pogojev so vključene tudi najpomembnejše splošne zahteve varstva pri delu, ki zadoščajo, kadar gre za nakup „standardnih“ strojev in opreme. Nadalje naj bo v pogodbi vključena obveznost tujega proizvajalca, da za proizvod, ki nam ga dobavlja, preskrbi po možnosti tudi javno listino njihove nacionalne (državne) institucije za varstvo pri delu. V skrajnih primerih bi zadoščale tudi tovarniške javne listine (atesti) za posamezne dele (npr. tlačne posode, zvari ipd.) in izjava, da je proizvod izdelan po njihovih (nacionalnih) predpisih. Za specialne stroje ali naprave, kjer pa je že vnaprej znano, da gre za možne višje rizike v pogledu varnega dela, morajo pogodbe vsebovati še posebne zahteve, ki jih definira naročnik oz. bodoči uporabnik. Za tak način dela je bil pred kratkim sprejet dogovor pri našem uvozniku opreme (Iskri Commerce).
3. Od proizvajalca, oz. dobavitelja je treba poleg tega zahtevati tudi dobavo ustrezne tehnične dokumentacije. Najmanj v enem izvodu naj jo pošlje in vsaj dva meseca pred datumom dobave, da bo možno kompletiranje (prevajanje, dopolnjevanje) navodil za varno delo, preizkušanje in vzdrževanje. V kolikor dobavitelj nima po naših zahtevah izdelanih navodil, v katerih je opisan varen način dela s pripravo ali napravo ter način njenega preizkušanja in vzdrževanja, mora dati vsaj spisek varnostnih ključnih točk (neke vrste povzetek iz širše tehnične dokumentacije), ki nam služi kot osnova za izdelavo praktično uporabnih varnostnih navodil. Tudi o tem je bil sprejet dogovor pri našem uvozniku.
4. Posebna zakonska obveznost uvoznika investicijske opreme (za našo delovno organizacijo je to Iskra Commerce) je izdaja pismene izjave v skladu s posebnim republiškim predpisom. Če so opisani predhodni ukrepi izvedeni, potem tu ni večjih težav.

V svo dejavnost za izpolnjevanje teh skopo predstavljenih načel se v naši delovni organizaciji pospešeno vključujejo oddelki v programsko tehničnih službah, tehnološke službe v temeljnih organizacijah in delavci skupne službe za varstvo pri delu oz. varnostni inženirji v temeljnih organizacijah. Pa ne samo ti. Tu so še poslovodni organi v temeljnih organizacijah in kolegijski poslovodni organ ter samoupravni organi na obeh ravneh. Vključevanje varstva pri delu v predhodni postopek je torej odvisen od večjega števila strokovnih delavcev, odgovornih delavcev s pooblastili in delegatov, od njihovega odnosa oz. od kvalitete stališč do varstva pri delu.

In še za ilustracijo: DS delovne organizacije je na zadnji seji sprejel sklep, s katerim „pooblašča kolegijski poslovodni organ, da izvede vse ukrepe, da se v skladu z zakonitim določili in samoupravnimi akti izvedejo raziskovalna, pripravljalska in zaščitna dela za novogradnjo...“ Če to pomeni tudi polno vključevanje elementov varstva pri delu, potem to pomeni začetek uresničevanja danes že precej znanega čl. 43 zakona o združenem delu.

P. P.

V skladu s sklepom Časopisnega sveta glasila Iskra objavlja v prilogi uredniški odbor glasila štiri akte, ki zadevajo naše glasilo in obrazložitev nove cene našega glasila v letošnjem letu.

Akti, za katere prosimo, da jih preučite in da po razpravi pošljete morebitne predloge in dopolnitve na naslov našega uredništva, Ljubljana, Prešernova 27, do 30. marca, so naslednji:

1. Temeljna vsebinska in oblikovna zasnova glasila „Iskra“;
2. Pravilnik o urejanju izdajateljskih razmerij;
3. Pravilnik o objavi javnega odgovora in sporočila v glasilu „Iskra“;
4. Pravilnik o honorarjih in honorarnem sodelovanju v glasilu Iskra.

Ob koncu pa objavljamo še konkretno obrazložitev za novo ceno glasila v letošnjem letu in Predračun stroškov za izdajanje glasila „Iskra“ v letu 1979.

Pripombe in dopolnitve bo uskladil Časopisni svet in jih kot predloge posredoval DS SOZD Iskra v potrditev.

TEMELJNA VSEBINSKA IN OBLIKOVNA ZASNOVA GLASILA »ISKRA«

a) VSEBINSKA ZASNOVA

Časopis Iskra je politično-informativni tednik glasila SOZD Iskra (v nadaljevanju: glasilo).

Temeljno vsebinsko zasnovo in izhodišča uredniške politike glasila Iskra opredeljujejo ustavna načela naše samoupravne socialistične družbe, ZZD, program in drugi dokumenti Zveze komunistov, Socialistične zveze in zveze sindikatov, temeljna načela zakona o javnem obveščanju, določila samoupravnega sporazuma o združevanju v sestavljeno organizacijo združenega dela Iskre, ter kodeks novinarske etike.

Prvenstvena naloga časopisa je, da zagotovi medsebojno obveščanje delavcev združenega podjetja o vseh pomembnejših zadevah skupnega pomena, ki bi lahko vplivale na njihov družbeno-ekonomski položaj in odnose znotraj združenega podjetja v TOZD in SOZD, kakor tudi na odnose z drugimi skupnostmi in družbo nasploh. V tem smislu je časopis dolžan zagotoviti redno, objektivno, celovito in razumljivo obveščanje delavcev, ki naj služi delavcem – samoupravljalcem za neposredno odločanje o doseganju in delitvi dohodka, o uporabi sredstev, o materialnem in finančnem stanju in poslovanju, o izpolnjevanju planov in vseh drugih medsebojnih obveznosti, ki so pomembne za njihov položaj in delo, za odločanje in nadzor nad izvrševanjem odločitev ter nad delom vseh organov in služb SOZD Iskra.

Časopis obvešča tudi o dejavnosti družbenopolitičnih organizacij v SOZD Iskra, njihovih stališčih, ocenah in pobudah, kakor tudi o kulturni, prosvetni, izobraževalni, socialni, športno-rekreacijski dejavnosti skupnega pomena, ker tako goji duha solidarnosti in pripadnosti skupnosti.

V okviru objektivnih možnosti obvešča časopis o aktualnih političnih, gospodarskih, kulturnih in ostalih pomembnejših dogajanjih v slovenskem in jugoslovanskem prostoru, zlasti pa o izkušnjah v sorodnih organizacijah združenega dela in njihovih asociacijah, s ciljem pospeševanja širših integracijskih gibanj in konstituiranjem samoupravne socialistične družbe. Posebno pozornost posveča izkušnjam s področja izgrajevanja sistema svobodne menjave dela med proizvodnimi organizacijami in družbenimi dejavnostmi ter delovanja delegatskega sistema.

Poleg tega objavlja časopis še poljudno znanstvene informacije, literarne pripevke in zabavno gradivo, pri čemer je potrebno zagotoviti ustrezno sorazmerje in prednost informativno-političnem gradivu.

Časopis je javna tribuna, dostopen slehernemu članu delovne skupnosti SOZD Iskra, odprt za pobude, konstruktivna mnenja in ocene, predloge in kritike, ter v ta namen posebej neguje dopisovanje in izmenjavo izkušenj. S kritičnim presojanjem in komentiranjem si prizadeva presegati preprosto registriranje dogajanj in spodbuditi k aktivnemu razmišljanju in preverjanju informacij, k tvornemu srečanju dejstev in mnenj.

Osnovno vodilo uredniške politike je, da je glasilo Iskra družbeno angažirani časopis, ki mora nenehno sooblikovati samoupravno socialistično zavest delavcev združenega podjetja in izhajati iz njihovih avtentičnih samoupravnih interesov, njihovih prizadevanj, da dejansko obvladajo svoj družbenoekonomski položaj, pogoje in sadove svojega dela. V tem smislu delavec ni zgolj prejemnik,

temveč in predvsem vir informacij, aktiven činitelj v procesu obveščanja, obveščanje pa tako prerašča v neločljivi del delovnega oziroma samoupravnega procesa. Glasilo si mora prizadevati, da sprotno seznanja delavca o vseh fazah oblikovanja odločitev in jim tako omogoči pravočasno odločanje.

Pri realizaciji temeljne zasnove in uredniške politike je potrebno zagotoviti najtesnejše sodelovanje z ostalimi glasili delovnih kolektivov SOZD Iskra, kajti samo skupaj z njimi oziroma z racionalno delitvijo dela in dopolnjevanjem lahko glasilo Iskra izpolni svoje poslanstvo.

Gradivo, ki obravnava dogajanja zunaj Iskre, je treba objavljati samo z vidika vpliva teh dogajanj na Iskro.

Zunanje obletnice in prireditve je treba primerno obeležiti v glasilu (na primer 60-letnico partije).

Zunanji dogodki ne smejo izbrisati značaja lastnega glasila.

Glede načina informiranja navzven: v bistvu je glasilo javno, v njem morajo biti napotki našim delegatom, kadar se bo zunaj odločalo o Iskri in ne objavljanju informacij, ki bi škodovala tako ugledu Iskre, kot naše širše družbene skupnosti.

Glasilo kot priprava in gradivo za odločanje delavcev:

- glasilo ne sme biti samo registrator že sprejetih odločitev,
- v glasilu se mora o vseh objavljenih materialih trajne vrednosti, kot so to samoupravni sporazumi, dogovori itd., objaviti tudi komentarje in napotila za sprejemanje omenjenih aktov, ali odločanje delavcev o njih;

Glasilo kot mobilizator: potrebno je s predhodnimi vnaprejšnjimi informacijami pospeševati odločanje ali razreševanje posamezne problematike (dohodkovni odnosi, delegatski sistem, izvajanje sporazumov). Pri tem se odpira možnost uvedbe rubrik, kot odgovori na vprašanja, različne okrogle mize in podobno.

Sistematičnost glasila glede decentralizacije:

- na uredniških odborih je potrebno opredeliti posamezne probleme, ki jih je treba ob določenem času sistematično obdelovati (investicije, izvoz, inovacije, zaključni računi ipd.),

b) OBLIKOVNA ZASNOVA

Na podlagi sprejete vsebinske zasnove in sprememb koncepta glasila Iskra, s katerimi smo uveljavili strani posameznih delovnih organizacij, predlagamo naslednjo oblikovno zasnovo:

Poprečen obseg glasila v letu 1979 naj bo 10 tiskanih strani. V ta obseg ne štejejo priloge in komercialni oglasi DO Iskre, ki jih glasilo zaračunava naročniku, pač pa informacije, razpisi in podobno, vendar pa v gospodarno odmerjenem obsegu.

1. Naslov časnika, številka, datum — uvodnik — vesti preteklega tedna (pomembni obiski, dogodki, dosežki) — dogajanja v širši družbeni skupnosti — 2 glavna sestavka — kratko kazalo

2.-3. Prispevki v merilu Iskre — tehtnejši članki, komentarji, gradivo osrednjega uredništva — gradivo stalnih zunanjih sodelavcev

3.-8. Prispevki v merilu DO Iskre — dogajanja v DO s poudarkom na gradivu, zanimivem tudi za druge bralce in na tematsko gradivo v skladu z usmerjanjem glasila — gradivo novinarjev DO in njihovih zunanjih sodelavcev — informativno, poučno in resnejše gradivo

8.-10. Prispevki z lažjo bralno vsebino: kultura (gledališče, glasba, književnost, upodabljajoča umetnost), telesna kultura, rekreacija, šport — vesti in obvestila društev in organizacij delavcev Iskre — rubrika za žene in dekleta — potovanja in izleti (programi, zapisi, poročila), mali oglasi delavcev Iskre (brezplačni) — rubrika o smrtih in podobno — humor, enigmatika, nagradni natečaji — gradivo oskrbujeta poseben urednik in referent v osrednjem uredništvu z zunanjimi sodelavci.

- Zavoljo boljše preglednosti in proti enoličnosti vsebine pa je treba:
- slike zavzemajo najmanj 20 %, naslovi najmanj 10 % prostora
 - največja dovoljena dolžina objavljenega gradiva 5 tipkanih strani (10.000 znakov); daljša gradiva samo v posebni prilogi, ki jo plača naročnik
 - 1/3 glasila prispevki 3–5 tipkanih strani, 1/3 – 3 tipkane strani, 1/3 do 1 tipkana stran
 - glavni urednik je dolžan z odmerjanjem honorarjev vzpodbujati krajše prispevke
 - glasilo ne objavlja novinarsko neobdelanih besedil – ne glede na vir in avtorja, razen v prilogah
 - glasilo ne objavlja osmrtnic, razen v okviru morebitne mesečne kronike, kakor tudi ne komercialnih oglasov za naročnike izven Iskre
 - razmerje resno/lažje čtivo ne sme preseči 2:1
 - razmerje informacije (trajnejša znanja ne sme preseči 2:1
 - odgovorni urednik je dolžan poleg zgornjega upoštevati tudi razpored vsebine
 - za normalno obremenitev novinarjev in doseganje kakovosti naj bo v teku leta 1979 v osrednjem uredništvu zaposlenih: 1 odgovorni urednik, 1 urednik-komentator, 1 urednik-bralnih strani, 1 tehnični urednik, 1 referent in 1 tajnica. Opisi opravil novinarjev vsebujejo tudi obseg njihovih mesečnih obveznosti glede objavljenega gradiva (v vrsticah).

Vsaka delovna organizacija Iskre naj zaposluje poklicnega novinarja, ki je sočasno nosilec informacijske dejavnosti. DO Iskre naj opise opravil ter način nagrajevanja teh delavcev uskladijo z opisi opravil in nagrajevanjem v osrednjem uredništvu.

Prispevki zunanjih sodelavcev morajo tvoriti vsaj 25 % obsega glasila. Sodelovanje v glasilu morajo spodbujati tudi primerni honorarji, ki jih določa Pravilnik o honorarjih.

c) ZAKLJUČEK

Za izvajanje te zasnove so zadolženi časopisni svet, glede na izvajanje vsebine te zasnove, uredniški odbor pa poleg tega še za konkretno uresničevanje sprejete vsebinske in oblikovne zasnove.

V skladu s tem bo treba izdelati tudi nov pravilnik, s katerim bodo delavci glasila, uredniški odbor in izdajatelj urejali medsebojne pravice, dolžnosti in obveznosti.

Poslovanje glasila Iskra je javno. Poleg uredniškega programa so javni tudi vsi drugi dokumenti, ki podrobneje določajo vsebino in materialno poslovanje uredništva.

Glasilo nenehno usmerjajo družbeno-politične organizacije, samoupravni, poslovodni in strokovni organi Iskre.

Časopisni svet SOZD Iskra in časopisni sosveti DO Iskre naj četrtletno obravnavajo in določajo usmeritev glasila.

Poslovodni kolegij SOZD Iskra in poslovodni kolegiji DO Iskre naj vsaj polletno obravnavajo glasilo.

Za svetovanje na posameznih strokovnih in dejavnostnih področjih imenuje časopisni svet na predlog glavnega urednika stalne zunanje sodelavce.

Za delovno usmerjanje glasila v DO Iskre skrbijo uredniški pododbori in za informiranje zadolženi vodstveni delavci (običajno sekretarji).

Glasilo bo vsako leto na najbolj smotrni način obvestilo javnost o virih financiranja, o gibanju letne naklade in o gospodarjenju s sredstvi.

Prisotnost interesa izdajatelja pri vsebinskem in materialnem poslovanju

uredništva je razen z drugimi načini izražena tudi s časopisnim svetom glasila Iskra, formiranim v duhu zakona o tisku.

Časopisni svet je družbeni samoupravni organ glasila Iskra. Imenuje ga ustanovitelj. Njegove dolžnosti in pravice so določene z ustanovitvenim „aktom“ o ureditvi odnosov med izdajateljem in glasilom Iskra.

Uredniško politiko na temelju prej navedenih dokumentov koncipira in izvaja uredniški odbor, ki ga sestavljajo glavni in odgovorni urednik in člani uredniškega odbora. Glavnega in odgovornega urednika imenuje delavski svet SOZD Iskra, potem ko dobi mnenje uredniškega odbora in časopisnega sveta.

Uredniški odbor odgovarja časopisnemu svetu in ustanovitelju za dosledno uresničevanje vseh sprejetih dokumentov, ki opredeljujejo uredniško politiko.

Uredniški odbor skrbi z ustreznimi predlogi za tako kadrovsko politiko v uredništvu, ki bo zagotovila izvajanje nalog, ki jih opredeljuje ta program.

Uredniški odbor mora v soglasju in s pomočjo ustanovitelja zagotoviti ustrezne materialne in druge pogoje za kontinuirano družbenopolitično in strokovno izobraževanje novinarjev in dopisnikov glasila Iskra.

V skladu z določili Akta o ureditvi odnosov med izdajateljem in glasilom Iskra (v nadaljevanju ustanovitveni akt), ki ga je sprejela Skupščina ZP ISKRA na svojem zasedanju 27. 2. 1974 in v skladu z določili Zakona o javnem obveščanju, ustavnimi načeli, zakonom o združenem delu ter programom in drugimi dokumenti ZK, SZDL in Zveze sindikatov, sprejema časopisni svet, uredniški odbor in delavci glasila

Pravilnik o urejanju izdajateljskih razmerij

I. UVODNE DOLOČBE

Ta pravilnik določa članom uredniškega odbora (v nadaljevanju UO) pravice in dolžnosti, način dela, notranje odnose ter odnose do izdajatelja in časopisnega sveta.

Izvrševanje izdajateljskih funkcij je poverjeno DS SOZD ISKRA, (v nadaljevanju izdajatelj) ki je za svoje delo odgovoren po samoupravnem sporazumu o združitvi v SOZD ISKRA delavcem v delovnih organizacijah in širši družbeni skupnosti.

Časopisna dejavnost je dejavnost posebnega družbenega pomena, ki je poverjena delovni skupnosti skupnih služb SOZD ISKRA. Uresničuje se z neposrednim vplivanjem izdajatelja preko družbenega organa upravljanja — časopisnega sveta na njegovo dejavnost in na izvajanje njegove temeljne vsebinske zasnove.

Osnovne smotre delovanja UO določa izdajatelj na osnovi temeljne vsebinske zasnove glasila, ki jo sprejme po opravljeni javni razpravi izdajatelj. Temeljna vsebinska zasnova je sestavni del ustanovitvenega akta.

Vsebinska zasnova glasila mora vsebovati tudi izhodišča uredniške politike.

II. SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 1

Uredniški odbor posluje pod imenom:

Delovna skupnost skupnih služb SOZD ISKRA — uredniški odbor glasila ISKRA

Skrajšani naziv:

Delovna skupnost skupnih služb — glasilo ISKRA, Ljubljana

Člen 2

Uredništvo posluje s tretjimi osebami preko delovne skupnosti skupnih služb SOZD ISKRA.

Člen 3

Uredništvo ima sedež v Ljubljani, Trg revolucije 3.

Člen 4

V skladu s samoupravnimi splošnimi akti SOZD ISKRA deluje uredništvo v sestavi delovne skupnosti skupnih služb, v kateri delavci uredništva združujejo delo.

Ostali člani UO-novinarji uredniki iz posameznih delovnih organizacij v okviru SOZD ISKRA pa v delovnih organizacijah, v katerih združujejo delo.

Člen 5

Dejavnost glasila obsega:

urejanje in izdajanje tedenskega glasila ISKRA ter urejanje in izdajanje prilog glasila.

Člen 6

Glasilo ni pravna oseba in nima svojega žiro računa.

Za finančne obveznosti glasila solidarno odgovarja izdajatelj.

Člen 7

V pravnem prometu glasila zastopa delovna skupnost skupnih služb SOZD ISKRA.

III. ORGANIZACIJA GLASILA

Člen 8

Uredniški odbor glasila mora biti organiziran tako, da poleg rednega dotoka informacij v okviru celovitega sistema obveščanja in nemotenega opravljanja vseh zadanih nalog zagotavlja:

- pravilen vsebinski koncept glasila in s tem izvajanje njegove temeljne vsebinske zasnove
- redno izhajanje v planiranem obsegu
- skladnost v objavah med področji in rubrikami
- ustrezno razmerje med gradivi novinarjev uredništva, novinarji delovnih organizacij in resornimi uredniki
- gospodarno uporabo finančnih sredstev
- sodelovanje z izdajateljem in bralci
- učinkovito delovanje uredniškega odbora.

Člen 9

Uredniški odbor sestavljajo glavni in odgovorni urednik, tehnični urednik, novinarji uredništva, novinarji uredniki iz DO in resorni uredniki.

Člen 10

Uredniški odbor se sestaja enkrat tedensko. Dan, čas in kraj seje uredniškega odbora določata glavni oziroma odgovorni urednik. Udeležba sej UO je za člane UO obvezna.

IV. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI ORGANOV PRI IZDAJANJU GLASILA

Člen 11

Družbeni organ upravljanja pri glasilu ISKRA je časopisni svet, ki je sestavljen iz delegacije uredništva, delegacije izdajatelja in družbenopolitičnih organizacij SOZD ISKRA, ter delegacije predsednikov časopisnih sosvetov iz DO.

Člen 12

Časopisni svet ima zlasti naslednje pristojnosti in pravice:

- razpravlja in sklepa o temeljnih vprašanjih izvajanja vsebinske zasnove glasila,
- obravnava vprašanja, ki so temeljnega pomena za izdajanje in urejanje glasila in daje o teh vprašanjih mnenja in predloge izdajatelju in uredniškemu odboru glasila,
- sprejema temeljni program dejavnosti glasila za dolgoročno obdobje (leto, polletje),
- zasleduje izvajanje temeljnega programa
- daje soglasje k pravilnikom in drugim aktom, ki urejajo usmeritev glasila,
- obravnava letni program dela glasila in hkrati predlaga izdajatelju ceno izvoda glasila,
- pripravi predlog avtorskih honorarjev za prispevke,
- skrbi za neposredno povezovanje oziroma razvijanje ustreznih oblik neposrednega povezovanja glasila z delavci, da se zagotovi njihov neposredni vpliv na delo in razvoj glasila oziroma podružbljanje informacij,
- opravlja druge naloge, ki so določene z zakonom in splošnimi akti
- daje mnenje k imenovanju glavnega in odgovornega urednika
- daje soglasje o zadevah, ki se tičejo javnosti dela glasila.

Člen 13

Predsednika časopisnega sveta voli svet izmed svojih članov. Glavni in odgovorni urednik ne moreta opravljati funkcije predsednika sveta. Predsednik sklicuje seje na svojo pobudo, na pobudo glavnega in odgovornega urednika, večina članov uredniškega odbora ali na pobudo večine članov časopisnega sveta (najmanj 2/3).

Člen 14

Glasilo je dolžno objaviti sklepe, mnenja in predloge časopisnega sveta. Naloga sveta pa je, da izdajatelja sproti obvešča o svojem delu in najmanj enkrat letno o tem predloži pismeno poročilo.

Člen 15

Časopisni svet je dolžan obvestiti izdajatelja o vseh zadevah, ki bi lahko ogrozile izvajanje časopisne zasnove oziroma izdajanje časopisa in ki jih sam ne bi mogel odpraviti.

Člen 16

Mandat članov časopisnega sveta traja štiri leta in sovпада z mandatnim obdobjem DS SOZD Iskra.

Člen 17

Časopisni svet deluje v skladu z določili ustanoviteljskega akta ter po poslovniku, ki ga sprejme za svoje delo.

Člen 18

V skladu z nalogami so člani časopisnega sveta za svoje delo odgovorni DS SOZD Iskra in tistemu, ki ga izvoli.

Člen 19

Uredniški odbor ima zlasti naslednje pravice, obveznosti in odgovornosti:

- načrtuje vsebino naslednjih števil ter določa teme za tekočo številko
- ugotavlja, ali so pripravljene članki za objavo v skladu s programiranimi temami in aktualnostjo dogodkov,
- oceni vsebinsko ustreznost prispevkov,
- po kriterijih samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in drugih prejemkov delavcev v delovni skupnosti skupnih služb SOZD Iskra ocenjuje delo novinarjev ter predlaga ocene,
- obravnava druge zadeve, pomembne za obveščanje delavcev SOZD Iskra.

Člen 20

V skladu s svojimi nalogami so člani UO odgovorni za svoje delo DSSS SOZD Iskra, oziroma DSSS tistih delovnih organizacij, v katerih združujejo delo.

Člen 21

Glavni urednik ima zlasti naslednje pravice, obveznosti in odgovornosti:

- odgovarja za uresničevanje vsebinske zasnove glasila in njenih prilog,
- odgovarja za izvrševanje politike izdajatelja časopisnega sveta,
- vzdržuje stike z izdajateljem, DPO SOZD Iskra in kolegijskim poslovnim odborom SOZD Iskra,
- o delu UO in problematiki glasila poroča časopisnemu svetu in izdajatelju.

Člen 22

Glavnega urednika imenuje DS SOZD Iskra za dobo štirih let na predlog sindikata, potem ko dobi mnenje uredniškega odbora in časopisnega sveta. Za svoje delo je glavni urednik odgovoren DS SOZD Iskra.

Člen 23

Odgovorni urednik ima naslednje pravice, obveznosti in odgovornosti:

- organizira in vodi delo uredniškega odbora ter skrbi za vsebinsko urejanje glasila,
- odgovarja za objavo prispevkov
- določa in razporeja zadolžitve članom uredniškega odbora,
- sklicuje in vodi seje UO,

- v dogovoru z glavnim urednikom določa v objavi in razvrstitvi posameznih prispevkov v glasilu,
- pridobiva zunanje sodelavce in dopisnike,
- odgovarja za nemoteno delo uredništva.

Člen 24

Odgovornega urednika imenuje DS SOZD Iskra na predlog razpisne komisije, potem ko dobi mnenje UO in časopisnega sveta.

V. PREHODNE IN SPLOŠNE DOLOČBE

Člen 25

Ta pravilnik sprejme DS SOZD Iskra z večino glasov vseh delegatov.

Člen 26

Spremembe in dopolnitve se opravi po istem postopku kot je predviden za sprejem.

Predsednik DS SOZD Iskra
Otmar Zorn

Pravilnik o objavi javnega odgovora in sporočila v glasilu »Iskra«

1. člen

Delovni ljudje in občani, družbeno-politične skupnosti in njihovi organi, samoupravne interesne skupnosti, družbenopolitične in družbene organizacije, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije ter društva imajo po zakonu pravico

- a) do javnega odgovora na sporočilo, ki je bilo objavljeno v glasilu Iskra (v nadaljnjem besedilu odgovor), če se z odgovorom bistveno dopolnijo dejstva in podatki iz objavljenega sporočila (20. člen ZJO, Uradni list SRS št. 7/73);
- b) do objave svojega sporočila v glasilu Iskra (v nadaljevanju: glasilo), če je sporočilo pomembno za javnost (43. člen ZJO, Uradni list SRS št. 7/73).

2. člen

Odgovor mora obravnavati neposredno predmet sporočila, na katerega se nanaša in mora vsebovati bistvene dopolnitve ali spodbijati dejstva, ki so bila navedena v sporočilu.

3. člen

Odgovor mora biti konstruktiven, podprt s podatki ali z navedbami prič, ki jih je mogoče preveriti.

4. člen

Odgovor ne sme vsebovati žaljivk na račun avtorja sporočila ali časopisa, ki je sporočilo objavilo.

5. člen

Odgovor, če ni odklonjen, mora biti objavljen najpozneje v 14 dneh od dneva, ko je prispel v uredništvo glasila.

6. člen

Odgovor se objavi na približno istem mestu, kot je bilo objavljeno sporočilo, v enakem tisku in z enako velikim naslovom ter največ v takšnem obsegu, kot je bilo objavljeno sporočilo.

7. člen

O objavi oziroma odklonitvi odgovora odloči odgovorni urednik po predhodnem posvetu z glavnim urednikom in avtorjem sporočila, na katerega se odgovor nanaša.

8. člen

O pritožbi zoper odklonitev objave odgovora odloča časopisni svet. Njegov sklep je dokončen.

9. člen

Časopisni svet odloči o pritožbi zoper zavrnitev objave odgovora najpozneje v dveh tednih po prejemu pritožbe.

V primeru zavrnitve objave je odgovorni urednik dolžan v roku iz člena 5 o tem pisмено obvestiti upravičenca na javni odgovor (iz člena 1) z obrazložitvijo razlogov.

10. člen

Če je pritožba upoštevana, se odgovor objavi v prvi ali naslednji številki glasila, ki izide po seji časopisnega sveta, na kateri je bila pritožba obravnavana.

11. člen

Glasilo je dolžno objaviti sporočilo v smislu odstavka b) 1. člena tega pravilnika, kadar je takšno sporočilo pomembno za delavce DO v sestavi SOZD ISKRA, za upokoјence, štipendiste Iskrinih DO in učencev ŠC Iskra.

12. člen

Glasilo objavi javno sporočilo brezplačno, za zunanje institucije pa po ceniku, ki ga sprejme ustrezeni organ časopisa.

13. člen

Sporedi prireditve, vabila, razglasi, oglasi, razpisi, čestitke, osmrtnice in zahvale so sporočila v smislu tega pravilnika, kadar jih objavljajo ustrezeni samoupravni organi, službe in DPO ter društva DO v SOZD.

14. člen

Sporočilo je objavljeno v tekoči številki glasila, če prispe v uredništvo en delovni dan pred zaključkom redakcije, t.j. najpozneje v sredo za sobotno številko, sicer pa v naslednji številki glasila.

15. člen

O objavi ali odklonitvi objave sporočila ter o tem, ali bo objava za zunanje institucije brezplačna, odloča odgovorni urednik.

16. člen

O pritožbi zoper odklonitev objave sporočila odloča časopisni svet. Njegov sklep je dokončen.

17. člen

Časopisni svet odloča o pritožbi zoper zavrnitev objave sporočila najpozneje v dveh tednih po prejemu pritožbe.

18. člen

Če je pritožba upoštevana, se sporočilo objavi v prvi ali naslednji številki glasila, ki izide po seji časopisnega sveta, na kateri je bila pritožba obravnavana.

19. člen

Ta pravilnik stopi v veljavo, ko ga sprejme časopisni svet.

Pravilnik o honoriranju in honorarnem sodelovanju v glasilu »Iskra«

1. člen

Načelno je treba sleherni informativni prispevek, ki ga napiše priložnostni ali stalni sodelavec glasila „Iskra“, ki pa ni poklicni novinar in je objavljen v glasilu, honorirati.

2. člen

Višina honorarja za pisane originalne prispevke se odmerja po tipkanih straneh (30 vrstic) in sicer v razponu od 100 do 300 dinarjev za stran. Višina honorarja je odvisna od kvalitete, pomembnosti in aktivnosti prispevka in se določa po naslednjih faktorjih:

— uvodnik, zahtevnejši komentar	3,5—4,5
— kritika	3 —4
— reportaža	2,5—3,5
— komentirano poročilo	2,5—3,5
— glosa	2,5—3
— intervju	2,5—3,5
— poročilo	1 —2,5
— novica	2,5—4
— ureditev ene strani v časniku	100 vrstic
— tehnična ureditev ene strani časnika	50 vrstic

Predlog za višino honorarja na osnovi navedenih faktorjev pripravita glavni in odgovorni urednik glasila, sprejema pa ga uredniški odbor na redni tedenski seji. Trimesečno je dolžan uredniški odbor poročati časopisnemu svetu o izvajanju honoriranja ter predlagati morebitne potrebne ukrepe.

3. člen

Honorar za sleherno objavljeno fotografijo, ki je napravljena z lastnim filmom znaša 50,00 din. Za ostale slikovne prispevke veljajo honorarji kot za objavljeno besedilo.

4. člen

DS SS SOZD Iskra lahko na predlog glavnega in odgovornega urednika sklene z zunanjimi sodelavci pogodbo o stalnem sodelovanju za honorarne urednike posameznega področja. Za takšno sodelovanje je mogoče skleniti posebno pogodbo o stalnem sodelovanju največ do višine 2.000 din mesečnega honorarja.

Obveznosti in dolžnosti takšnega sodelovanja ureja posebna pogodba o stalnem honorarnem sodelovanju. Časopisni svet mora za vsako sklenjeno pogodbo dati soglasje.

5. člen

DS SS SOZD Iskra lahko na predlog glavnega in odgovornega urednika sklene tudi posebno pogodbo za prevajanje ali prirejanje daljših besedil (feljtoni, prevodi romanov in podobno).

Ustrezni znesek od avtorske pole (30.000 tiskovnih znakov) se plačuje po veljavnih avtorskih honorarjih o katerih so se dogovorile slovenske založbe.

6. člen

Izjemoma je treba honorirati tudi storitve poklicnih novinarjev Iskre, opravljene zunaj rednih delovnih obveznosti. Višina honorarja v takih primerih se določa v skladu z določili 2. člena tega pravilnika.

7. člen

Honorarji se ne izplačujejo za:

- dobesedno objavljene zapisnike ali gradivo za samoupravne organe, organe družbenopolitičnih organizacij in druge organe, sindikalne skupine, zbore ipd.
- oglas, krajša obvestila ali pozive bralcem.

8. člen

Naloge za izplačilo honorarjev podpisujeta glavni in odgovorni urednik glasila Iskre.

9. člen

Ta pravilnik je sprejet, ko ga sprejme delavski svet delovne skupnosti skupnih služb SOZD Iskra.

V Ljubljani, februar 1979¹

NOVA CENA IN PREDRAČUN ZA LE TO 1979

Že lani na začetku 1978. leta nam je tiskarna podražila tiskanje našega glasila za kakih 40 %. Potem je med lanskim letom prišlo še do dvakratne podražitve papirja, na začetku letošnjega leta pa smo prejeli še obvestilo o podražitvi poštnine.

Zavoljo vsega tega smo bili prisiljeni zvišati ceno izvoda našega glasila v letošnjem letu na 4,20 dinarjev. Podrobnejši pregled stroškov za en izvod glasila nam daje naslednje preglednice:

– za tisk	1,05
– za papir	0,95
– za osebne dohodke osrednjega uredništva	1,05
– potni stroški, dnevnice,	0,38
– za honorarje zunanjih sodelavcev	0,28
– za najemnino	0,24
– za honorarje resornih urednikov	0,20
– pisarniški material	0,05
– skupaj	4,20

PREDRAČUN

stroškov za izdajanje glasila „Iskra“ v letu 1979

Stroški osebja in dela uredništva

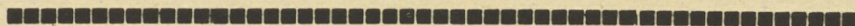
– bruto OD	1,130.000
– prispevki na OD	126.000
– prevoz na delo	30.000
– potni stroški	300.000
– dnevnice	150.000
– honorarji	350.000
– reprezentanca	64.000
Skupaj	2,150.000

Stroški izdajanja

– tiskarna	2,440.000
– pisarniški in foto-	
material	30.000
– najemnina	300.000
– časopisi	15.000
– razno in rezerva	80.000

Skupaj 2,865.000

Skupaj 5,015.000

Sodelovanje z Visoko šolo za organizacijo dela v Kranju

V okviru urejanja samoupravnih družbeno-ekonomskih razmerij v delovni organizaciji, je Avtomatika vzpostavila sodelovanje z večimi visokošolskimi in znanstvenimi organizacijami združenega dela, oziroma njihovimi strokovnimi in znanstvenimi delavci, ki se s problematiko organiziranja razmerij v združenem delu, organiziranja poslovnih sistemov in pod-sistemov bolj poglobljeno ukvarjajo.

Poleg sodelovanja z Elektrofakulteto v Ljubljani, mariborsko univerzo, Zavodom za produktivnost idr. lahko beležimo tvorno sodelovanje z Visoko šolo za organizacijo dela v Kranju. Sam začetek sodelovanja sega v 1978. leto, ko je bila sklenjena pogodba med Avtomatiko in kranjsko šolo o sodelovanju na raziskovalnem, strokovno-organizacijskem in izobraževalnem področju. Cilj sodelovanja je najti čim bolj uspešne rešitve problemov, ki se pojavljajo pri urejanju samoupravne in splošne organiziranosti vseh TOZD in delovnih skupnosti delovne organizacije.

Že prvi razgovori so pokazali, da bo potrebno zaradi obsežne problematike dati prednost razvijanju informacijskega sistema v Avtomatiki, urejanju dohodkovnih odnosov in sistemu letnega srednjeročnega in dolgoročnega načrtovanja.

To so v bistvu tista glavna področja, ki so v okviru samoupravnih in izvršilnih organov prisotna in pomembna za vse vrste odločanja, naj si bo to strateško, taktično ali operativno – kolektivno.

RAZVIJANJE INFORMACIJSKEGA SISTEMA

Glede razvijanja informacijskega sistema je bil podan osnutek predloga za sodelovanje, ki ga je pripravil nosilec sodelovanja Saša Dekleva (iz kranjske visoke šole). Sam razvoj poslovno-informacijskega razvoja, faza podrobnega razvoja in faza uvajanja. Dosedanje raziskave uspešnosti razvoja poslovno-informacijskega sistema so v praksi pokazale domnevo, da je potrebno razvoj planirati. S tem namreč zmanjšamo negotovosti, dosežemo ekonomiziranje dela, usmerjanje k cilju in pridobimo orodje za vodenje dela. V osnutku je podan tudi predlog, kako skozi omenjene faze razviti informacijski sistem v Avtomatiki.

UREJANJE DOHODKOVNIH ODNOSOV

Z organizacijsko metodološkega vidika bi bilo urejanje dohodkovnih odnosov v delovni organizaciji ugodnejše, če ne dosti lažje, v kolikor bi potekalo vzporedno z razvijanjem informacijskega sistema. Vendar to glede na določila sprejeta z zakonom o združenem delu ter zakonom o ugotavljanju in razporejanju celotnega prihodka in dohodka ni mogoče, ker jih je nujno potrebno vzpostaviti takoj. Z uvedbo informacijskega sistema jih bo možno le še razvijati in izpopolnjevati.

Z urejanjem dohodkovnih odnosov je treba pospeševati preobrazbo družbeno-ekonomskih odnosov v TOZD, DO in celotni družbeni skupnosti. To je torej strateško razvojna naloga vseh delavcev v združenem delu, ker nastaja v dohodkovnih odnosih nov položaj delavca. Gospodarjenje s sredstvi družbene reprodukcije v samoupravnem sistemu je eden od temeljev za preobrazbo odnosov, kateri temeljijo tudi na preobrazbi družbeno-ekonomskih in družbenopravnih osnov. V ta namen smo v Avtomatiki proučili možnosti in potrebe o dohodkovnih odnosih, pripravili izhodišča za reševanje in urejanje dohodkovnih odnosov, za posamezne samoupravne sporazume pa se pripravljajo osnutki.

RAZVIJANJE SISTEMA LETNEGA SREDNJEROČNEGA IN DOLGOROČNEGA NAČRTOVANJA

Ta sistem je tudi pogojen z zakonom o združenem delu ter zakonom o temeljih sistema družbenega planiranja, toda brez načrtovanja ni mogoče razviti in primerno urediti dohodkovnih odnosov, ki so z omejenim v tesni medsebojni zvezi. Zaradi tega je potrebno pripraviti ureditev postopkov planiranja v TOZD, delovnih skupnostih in delovni organizaciji.

Če hočemo omenjene naloge izpeljati, bo potrebno intenzivno sodelovanje med nosilci svetovanja za informacijski sistem, dohodkovne odnose ter načrtovanja in delavci Avtomatike. Na ta način naj bi letos oblikovali enotno metodologijo planiranja, v začetku naslednjega leta pa še metodologijo spremljanja izvajanja plana.

Š. D.

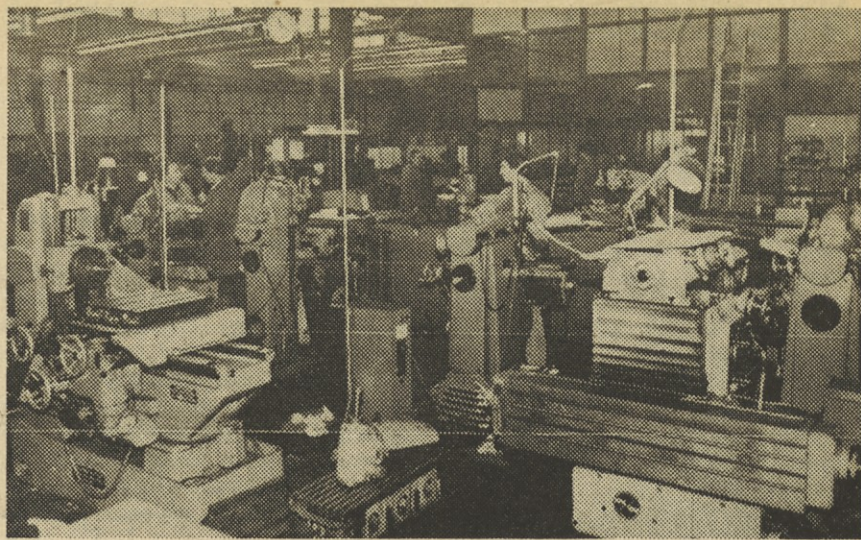
TOZD ORODJA

Kadrovska problematika

Ko obravnavamo kadrovsko problematiko v AVTOMATIKI ne moremo mimo podatka, da je TOZD Orodja edina temeljna organizacija v tej DO, ki v letu 1978 ni povečala števila zaposlenih, temveč se je le-to zmanjšalo za cca 10 %.

Vzrokovi za to je več in da bi lahko realno ocenili nastalo situacijo je potrebno, da se ozremo na mesec januar 1978, ko je bilo ugotovljeno, da je temeljna organizacija poslovno leto zaključila z izgubo.

Zaradi slabega poslovanja in s tem pogojenih nizkih osebnih dohodkov je TOZD zapustilo v prvi polovici leta 1978 dvanajst delavcev in to predvsem takih poklicev, da je bil z njihovim odhodom resno ogrožen gospodarski načrt za to leto. Pri tem mislimo na poklice kot so strugarji, rezkalci, brusilci in podobno. Izgubo teh delavcev zaradi konjunkturalnega kadra ni bilo mogoče nadomestiti s pridobitvijo novih delavcev preko objav, saj je poleg zadovoljivih osebnih dohodkov urejeno delovno okolje eden izmed poglavitnih pogojev, ki so jih postavili kandidati, za kar pa TOZD Orodja ob veliki prostorski stiski, ki vlada in nejasnih investicijskih možnostih – prostorska širitev, ne more dati garancije.

Pogled v delavnico TOZD Orodja.

Ugotovimo lahko tudi to, da kadrovska politika v preteklih obdobjih ni bila načrtovana dolgoročno, saj se je za potrebe TOZD izobraževalo večinoma orodjarje, medtem ko se je ostale kovinarske poklice zapostavljalo. Poleg tega pa se pri izobraževanju pojavlja problem, ki je pereč tudi po drugih delovnih organizacijah tj. da se štipendist po končanem šolanju, ko bi moral nastopiti delo odloči za nadaljevanje študija na srednji tehnični ali drugi ustrezni šoli za kar pa temeljna organizacija v večini primerov ni zainteresirana oz. ne potrebuje takih poklicev.

Da bo temeljna organizacija lahko realizirala zastavljeni gospodarski na-

črt za leto 1979 je potrebno preprečiti odhajanje proizvodnih delavcev kar lahko dosežemo samo s povečanjem osebnih dohodkov in ureditvijo delovnih pogojev. S tem si izboljšamo tudi možnosti za zaposlovanje novih delavcev, katerih bi z ozirom na gospodarski načrt potrebovali najmanj 15.

Ker realizacija gospodarskega načrta ne more sloneti samo na eventualni zaposlitvi novih delavcev pripravljamo v okviru temeljne organizacije interno izobraževanje, oz. prekvalifikacijo, s čimer bi vsaj delno omilili pomanjkanje za našo TOZD nepotrebnih kadrov.

Delegacija Strojimporta na obisku

Po obisku proizvajalcev obdelovalnih strojev iz SAP Vojvodina je koncem meseca februarja obiskala delovno organizacijo ISKRA-Avtomatika še delegacija STROJIMPORTA iz Čehoslovaške.

Namen obiska je bil, da se partnerja, ki že vrsto let sodelujeta na področju avtomatizacije obdelovalnih strojev, podrobneje seznani s trenutnim stanjem v proizvodnji in možnostmi za nadaljnje, tesnejše sodelovanje.

Glavni oziroma večji partnerji, s katerimi Avtomatika na Čehoslovaškem sodeluje so Kovosvit – Sezimovo Usti (proizvajalec orodnih strojev) in TOS Rakovnik-Rakovnik (proizvajalec strojev za brizganje plastičnih mas). In

sicer Avtomatika oziroma TOZD SVN zanje izdeluje tehnično izredno zahtevne programatorje, izvedene v kontaktni ali brezkontaktni tehniki, ki jih le-ti vgrajujejo v že omenjene stroje.

V zadnjih desetih letih se je izvoz Avtomatike gibal od 200 do 600.000 cl. dolarjev. Za leto 1979 pa je bila sklenjena pogodba v višini 1,7 milijonov cl. dolarjev. S tem ni rečeno, da je zgornja meja v izvozu dokončna. Pozitivni trend rasti lahko obdržimo še vnaprej, če bomo obdržali kvaliteto izdelkov, solidnost pri dobavnih rokih in če bomo kontinuirano sledili potrebam njihovega tržišča.

Iz teh razlogov je bilo tudi dogovorjeno, da se v Avtomatiki že v me-

secu maju t. l. seznanimo z njihovimi potrebami za 1980. leto. Takšno, načrtno vodenje potreb tržišča nam bo v veliko pomoč pri organizaciji oziroma planiranju proizvodnje in naj bi predstavljalo osnovo za sodelovanje tudi vnaprej.

Direktor uvoza, Jaroslav Schoralek je bil kot vodja delegacije s predstavljeno ISKRA-Avtomatike (ogledal si je proizvodnjo v TOZD SVN) in vodenjem razgovorov na komercialnem področju zelo zadovoljen. Ker je obisk delegacije časovno sovpadel z zunanjetrgovinsko konferenco SOZD ISKRA, je bil v okviru razgovora, ki ga je imela delegacija na Bledu z vodstvom Avtomatike dan tudi predlog, da bi s ciljem čim boljšega sodelovanja uvedli redno izmenjavo obiskov.

Š. D.

ISKRA INVEST SERVIS

Prevoz na delo je včasih trd oreh

Iskra Invest servis ima zelo razvejano delo. Skrbi za ogrevanje v Stegnah, za prehrano v več naših tovarnah, skrbi za stavbe, pomaga pri gradnjah novih objektov in še bi lahko naštevati. Poleg tega ima na skrbi tudi prevoze na delo v tovarne na kompleksu Stegen. Kakor mi je povedal vodja obrata Janez Hafner, to ni tako enostavno. Uskladiti je namreč treba želje delavcev z možnostmi prevoznikov. To pa ne gre vedno gladko.

V Iskrinih tovarnah v Stegnah je zaposlenih že okrog 3000 delavcev z avtobusni pa se jih vozi i037. Do lan-

skega oktobra so prevoze urejali v vsaki TOZD zase. Ko pa so zaradi rekonstrukcije Celovške ceste tod zaprli promet, se je stvar zapletla. Večina delavcev je prihajala z mestnimi avtobusi po Celovski, tisti iz okolice pa s posebnimi avtobusi z ljubljanske avtobusne in železniške postaje. Zaradi obvoza so avtobusi proti Sentvidu začeli voziti po obvoznici – Vodnikovci cesti. Ta pa je od Stegen odmaknjena kar za dobrih 20 minut hoje.

Zato se je 28. 9. 1978 sestal v TOZD Žarnice Svet upravljalcev in poveril Iskri Invest servisu nalogo, da reši ta gordijski voz. Ta je takoj uvedel posebno progo na relaciji Stegne – Trg revolucije. Avtobus je

Janez Hafner.

vozil med delovnim časom vsako uro. Proga se ni obnesla, ker zanj ni bilo posebnega zanimanja, razen v konicah okrog 6. ure in ob dveh popoldne, zato so jo ukinili.

Po dogovoru Invest servisa z Viatorjem je 9. novembra lani začel voziti avtobus po novi Industrijski cesti in sicer so tja preusmerili progo 8 (Ježica-Vižmarje). Najprej so se sicer dogovorili, da bi to podaljšali avtobusno progo, ki vodi do Litostroja. Pozneje pa so se odločili za progo 8, ker ta bolje povezuje vse mestne proge.

Invest servis je sklical 9. 11. 1978. sestanek vseh zainteresiranih o problemu prevozov v Stegne. Tako so prišli zastopniki Iskre, Komunalne skupnosti Šiška, Viatorja, Dekorativne in drugih podjetij s tega področja. Dogovorili so se za končno rešitev. Hkrati so iz Invest servisa razposlali vsem Iskrinim TOZD in DO vprašalnike, koliko ljudi bi se vozilo, kdaj in kam. Žal po delovnih organizacijah

(Nadaljevanje na 6. strani)

Seminar v aprilu

V decembru lanskega leta je konferenca osnovnih organizacij sindikata Avtomatike sklenila na ravni delovne organizacije organizirati seminar za novoizvoljene delegate samoupravnih in družbenopolitičnih organov.

Seminar se bo predvidoma pričel v začetku meseca aprila v hotelu Metropol v Novem mestu, kjer ima delovna organizacija tudi dve TOZD. V sodelovanju s Centrom za funkcionalno izobraževanje Kranj ga bo organizirala kadrovska služba delovne skupnosti za skupne zadeve. Glede na veliko število udeležencev (predvidoma jih bo 250), bo izobraževanje potekalo v obliki štirih tridnevnih seminarjev.

Pri tem bo zajeta naslednja struktura delegatov:

- predsedniki in člani delavskih svetov TOZD, delovnih skupnosti in DO Avtomatike
- sekretarji OOKZ
- predsedniki in sekretarji OO sindikata
- predsedniki in sekretarji OO ZSMS – predsednik aktiva ZZB
- predsedniki samoupravne delavske kontrole
- predsedniki odbora za samoupravni nadzor
- predsedniki disciplinske komisije.

Naziv seminarja ter struktura udeležencev dovolj jasno nakazuje, da gre za dodatno izobraževanje delegatov samoupravnih in družbenopolitičnih organov Avtomatike, ki bodo morali v tem mandatsnem obdobju vložiti čim več naporov in kreativnega dela. Sprejete obveznosti bodo morali prevzeti z vso odgovornostjo, saj bodo v marsikateri TOZD in delovni skupnosti s svojo dejavnostjo položili temelje v delegatskem delovanju novo organizirane Avtomatike.

Ne bo odveč, če spregovorimo tudi o vsebini seminarja, saj le-ta zajema zanimiva področja in delovanja tako iz zakona o združenem delu kot iz kongresnih dokumentov in temeljnih samoupravnih aktov delovne organizacije.

Tematika bo razdeljena na naslednja poglavja:

1. Samoupravno delo z vidika ustave in zakonskih predpisov (predavatelj: Gantar Pavle, dipl. iur. in Pavlin Nace, dipl. iur.)
2. Delegat v samoupravni praksi, samoupravno komuniciranje v delegacijah (predavatelj: Florjančič Jože, mgr. kadr.)
3. Odnosi med delavci v ZD pri pridobivanju dohodka in čistega dohodka in delitvi sredstev za OD in skupno porabo – sindikalna stališča (predavatelj: Zupan Marjan, dipl. oec.)
4. Pridobivanje celotnega prihodka v TOZD in DO (predavatelj: Mali Florjan, mgr. oec.)
5. Samoupravna organiziranost v DO Avtomatika SOZD Iskra (predavatelj: Godec Jože, ing. org.)
6. Perspektive in naloge programske usmeritve v srednjeročnem in dolgoročnem obdobju DO Avtomatika (predavatelj: Preskar Stane, dipl. ing.)
7. Vloga in naloge družbenopolitičnih organizacij, predvsem sindikata v uresničevanju samoupravljanja (predavatelj: predstavnik republiškega sindikata).

Organizator zasluži tudi pohvalo za pripravo obsežnega gradiva, katerega bo vsak od udeležencev – delegatov lahko koristno uporabljal v vsakodnevni samoupravni praksi.

Š. D.

Pred nekaj dnevi je odšel v zaslužni pokoj Vinko Godec, delavec na izdelovanju kita za žarnice v novogoriški Avtoelektriki, točneje v tovarni žarnic v Ljubljani. V tej TOZD je bil zaposlen od leta 1972, sodelavke in sodelavci pa so ga vedno cenili po njegovi prizadevnosti in zagnanosti, saj je vsem mlajšim z veseljem pomagal pri njihovem začetnem delu.

Vsi njegovi najbližji so se od Vinka prisrčno poslovili z željo, da bi še dolgo let v zdravju in zadovoljstvu užival zaslužni pokoj ter mu ob tej priložnosti poklonili darilo – TV aparat „Panorama“, kot spomin na Iskra.

Za vse dobre želje in spominsko darilo se je prisrčno zahvalil in po tej poti obljubil, da bo še naprej spremljal njihovo delo, uspehe in težave ter, da bo ob vsaki ponujeni priložnosti še prišel na obisk.

Letni občni zbor sindikata

Vse lansko leto je bilo delo sindikalnih osnovnih organizacij bolj razgibano že zaradi kongresov ZK, sindikatov in ZSM. V TOZD Feriti pa so delo vzeli še bolj resno, saj so ob uresničevanju Zakona o združenem delu postavili norme nagrajevanja po delu in se jih tudi dosledno držali. Druga značilnost je bilo tekoče spremljanje rezultatov proizvodnje in poslovanja.

Tako se je res lahko vsak delavec angažiral pri odločanju in gospodarjenju.

V lanskem letu sta v okviru TOZD Feriti delovali dve osnovni organizaciji sindikata in sicer ena v matični tovarni v Stegnah, druga pa v dislociranih poslovnih enotah v Ljubnem in Solčavi. Ob tej reorganizaciji so uskladili delovanje delegatskega sistema, saj obe OO delujeta v različnih občinah in celo regijah. Tako so oblikovali ločeni delegaciji za občino Šiška in občino Mozirje za Zbor združenega dela v obeh občinah, splošno delegacijo za delegiranje delegatov v skupščino SIS Mozirje in posebnih delegacij v občini Ljubljana—Šiška. To je vsekakor napredek v uresničevanju delegatskega sistema.

Predsednik IOS pa je ob poročanju o tem napredku takoj dodal, da s tem konstituiranjem še ni nič končanega. Delegacije morajo zaživeti tako, da bodo dejanski odraz delovne sredine, ki jih pošilja v skupščine in nato morajo isti delegati informirati sodelavce o odločitvah.

Prav tu, je rekel predsednik, pa še ni vse kakor bi bilo treba. Delegati še premalo prisluhnejo hotenjem v sindikalnih skupinah in osnovnih organizacijah. Premalo pospešeno delujejo v skupščinah in tako se mnogo zadev rešuje prepočasi, premalo efektivno in

marsikaj na tej počasni poti zvojeni.

Na občnem zboru so ugotovili, da je informiranje kolektiva kar dobro urejeno. (Jaz pa bi rekel, da bi lahko služilo marsikaki TOZD ali DO za vzor.) V Feritih imajo svoj informativni bilten, ki izhaja tedensko ali štirnajstnevno, pač po potrebi. V njem objavljajo vse važnejše rezultate v proizvodnji, porabne izvlečke osnutkov samoupravnih aktov, poročajo o delu družbenopolitičnih organizacij, samoupravnemu dogajanju v TOZD in se zadržijo ob vesteh, ki ga zanimajo. Poleg tega biltena imajo občasno na razpolago tudi poročila Biltena delovne organizacije, ki iste, oz. podobne novice objavlja za vso delovno organizacijo.

Na zboru so člani sindikata pregledali tudi ostale aktivnosti in si postavili akcijski program za prihodnje leto. Tako so razpravljali o vprašanjih družbenega standarda, zlasti sredstvih za stanovanjsko gradnjo, o rekreaciji, športu in kulturni dejavnosti. Predsednik je v poročilu menil, da so te aktivnosti še premalo žive, kar pa je za lani razumljivo, ker OO ni imela dovolj sredstev na razpolago. Letos pa bo bolje, saj so pravočasno pripravili akcijski program in zagotovili sredstva za realizacijo načrtov.

V načrtu za letošnje leto so posvetili tudi več skrbí izobraževanju. Tako seminarjem in drugim oblikam družbenopolitičnega izobraževanja, kakor tudi splošni izobrazbi. Letos bodo skušali pomagati vsem delavcem, ki nimajo končane osemletke, da bi to končali. Še več skrbí pa bodo posvetili izobraževanju s področja ljudske obrambe. To so lani nekoliko pozabili, zato bodo letos temu področju posvetili vso potrebno skrb.

KF

TOZD KERAMIKA VIŽMARJE

Razvoj sega do svetovnega trga

„Samo hiter in sodoben razvoj lahko sledi zahtevam po svetu, tega pa lahko dosežemo s sodobnimi prijemi in sodobno tehnologijo“, mi je rekel v pogovoru vodja razvoja v TOZD Keramika magister Andrej Češnovar. Keramični nosilci so podlaga večini elektronskih elementov in je torej bistveno, kakšna je ta keramika. Zato so lani v Keramiki uvedli novo — brezalkalno maso, ki jamči višjo kvaliteto in zlasti zanesljivost.

V TOZD Keramika so zadnjih sedem let izdelovali keramična te-

lesca, oz. nosilce iz spojin kalija in natrija. Spojine iz teh elementov pa so znane po svoji alkaličnosti in pokazalo se je, da na svetu vse bolj uvajajo brezalkalno keramiko. Prišlo je zaradi tega do izpada naročil iz inozemstva. Alkalna keramika, oz. porcelan škoduje ogljikovi plasti, tako se zmanjša zanesljivost in trajnost elementov.

Zato so že pred tremi leti začeli razmišljati o novi masi z višjimi kvaliteta. Na Inštitutu „Jožef Stefan“ so razvili spekter cirkonskih porcelanov in zbrali najprimernejšega, ki so ga poimenovali NP — 4. Izmerili in opisali so njegove visoke kvalitete, za-

Prevoz na delo je včasih trd oreh

(Nadaljevanje s 5. strani)

tega niso vzeli „zares“ in je prišlo le malo odgovorov.

Po 1. januarju letos pa so uredili prevoze takole: zaposleni, ki stanujejo v okolici Ljubljane, imajo posebne avtobuse z mestne železniške in avtobusne postaje. Tako se vozi 550 delavcev. Vsi ostali, se pravi Ljubljanci, se vozijo z rednimi avtobusi mestnega prometa do Slovenjke-avta,

tu pa jih čaka poseben avtobus, ki jih zapelje prav v Stegne. Taka ureditev ima veliko prednost, ker na križišče pri Slovenjke-avtu pripelje vrsta mestnih prog in sicer 1, 3, 5, 8 in 15. Na ta način lahko delavci, ki stanujejo v Ljubljani, z enkratnim prestopanjem pridejo prav pred tovarniška vrata. Tako je urejeno za okrog 487 delavcev.

Tudi za gibljivi delovni čas je poskrbljeno, ker zjutraj pelje zadnji avtobus ob 6,45 in popoldne ob 15. uri iz Stegen. Mestni promet je organiziran kot običajno, posebne vožnje pa opravlja Alpetour iz Škofje Loke. Te vožnje s postaje in od Slovenjke-avta so dodatna dejavnost Alpetoura. Ta namreč pripelje delavce v Litostroj okrog 5.30 zjutraj, oz. ob 13.30 popoldne, nato pa avtobusi odpeljejo po delavce na postajo in na druge posebne proge. Zato se tu včasih zatakne. Če namreč v slabem vremenu avtobusi kasniijo v Litostroj, nastane verižna reakcija in so pozni tudi za posebne vožnje.

S takimi težavami so se delavci in Alpetour srečali prve dni v novem letu in še nekajkrat v novem snegu in ob poledici. Končne rešitve tu ni. Če bi naročili druge, posebne avtobuse, ki bilo to vsekakor predrago.

„Ta ureditev pa ni nič dokončnega“, mi je zatrdil Janez Hafner. Ozirali se bomo na vse želje in potrebe sproti in seveda na možnosti tudi.“

FY

nesljustiv in uporabnost. Zal pa zaradi pomanjkanja opreme niso mogli laboratorijsko preizkusiti serijske proizvodnje.

Zato so sicer teoretično dobro pretehtano novo tehnologijo uvedli v tovarni v TOZD Vižmarje v proizvodnjo. Naleteli pa so žal, na vrsto težav. Pri preizkušanju so se srečali z dejstvom, da s starimi stroji in nekvalitetno opremo ne morejo doseči visoke, zlasti pa ne enakomerne kvalitete. Maja meseca lani so s proizvodnjo začeli, žal pa je zaradi eksperimentiranja in ponovnih poskusov prišlo do precejšnjih izpadov proizvodnje. Zlasti mnogo težav so imeli s pečmi, ki so premalo precizne in je zato na njih težko zregulirati čisto določen permanenten postopek.

Na keramičnih izdelkih je bilo treba rešiti še vrsto tehničnih problemov — tako hrapavost, občasne razpoke, možnost pritrjevanja zanesljivih priključnic in še druge. Precej problemov so rešili sproti, z nekaterimi pa se spopadajo še danes. Upajo, da bodo zadnje težave rešene in bo proizvodnja nove, visokokvalitetne keramike stekla nemoteno.

Kljub vsem tem tehničnim težavam je nova tehnologija materiala keramičnih nosilcev velik uspeh razvojnika in raziskovalcev ter tovarne. Dosegli so kvaliteto raven, ki jo zahteva svetovno tržišče, predvsem pa veliko zanesljivost, ki je porok veliki življenjski dobi elementov za elektroniko, izdelanih na teh nosilcih. V razvoju Keramike pa dobro vedo, da tudi ta dosežek ni nič dokončnega, saj se pri nas in še bolj v svetu, neprestano porajajo nove ideje, novi proizvodi in nove možnosti. Iz vsega tega rastejo nove zahteve, ki jih mora tovarna osvojiti, dohajati in po možnosti prehiteti, če hoče uspeti.

Ob vseh težavah razvojnika pri uvajanju nove tehnologije je nek pro-

TOZD SPECIALNI ELEMENTI

Mladina dela

Mladi v TOZD Specialni elementi v Ljubljani precej delajo na področju športa, kulture in zlasti dobro sodelujejo z občinsko mladino na Viču. Tudi s sindikalno organizacijo marsikaj kombinirano izpeljejo v tovarni in izven nje. Še vedno pa imajo težave s premajhno aktivnostjo nekaterih članov, vse preveč se pri delu in na sestankih pojavljajo eni in isti mladinci.

Zlasti živahno delajo mladi v Občini Vič v Konferenci mladih delavcev. Predvsem so se lotili najvažnejše naloge: izobraževanja. „Mladi delavec mora poznati svoj status, svoje pravice in dolžnosti in biti tako razgledan, da lahko odloča in gospodari v TOZD in širši skupnosti“, mi je rekel predsednik, Vladimir Medžič. Zato je Konferenca mladih delavcev (KMD) organizirala več seminarjev s področja družbenopolitičnih ved in udeležilo se jih je tudi precej mladincev iz Specialnih elementov.

Mladinci na Viču imajo tudi Trim ligo, katere član je tudi osnovna organizacija mladine Specialnih elementov. Tu igrajo mali nogomet, kegljanje, igrajo odbojko in še nekatere športe. Skupno s sindikatom pa so omogočili sodelavcem celo vrsto športnih aktivnosti v Športnem centru Tivoli, bowling, savno, plavanje in še nekatere.

Za letos imajo pripravljen predlog obsežnega akcijskega načrta. S športom bodo nadaljevali, več članov bodo poslali na delovne akcije in organizirali bodo obisk več seminarjev, ki jih bo pripravila Politična šola na Viču. Zlasti bodo poskrbeli za udeležbo na seminarjih za kandidate za sprejem v ZK.

Omeniti moramo tudi več delovnih akcij, ki jih je organizirala OO ZSMS Specialni elementi na Pokljuki. Tu namreč ta kolektiv gradi svoj počitniški dom, ki bo služil za oddih poleti in zlasti pozimi smučarjem. V njem bo prostora za tri družine. Mladinci so naredili več sto prostovoljnih ur ob sobotah in pomagali pri napeljevanju vodovoda, pri gradbenih delih in urejanju okolice.

Na koncu mi je rekel predsednik: „Še tole zapišite, da bi bili naši mladinci lahko bolj masovno aktivni, da se nas ne bi le nekaj udeleževalo akcij. Ker je vseh mladih v TOZD 40 in evidentiranih članov 30, je to še zlasti pomembno.“

FY

V proizvodnji VF Keramike.

fesor dejal: „Kako mislimo doseči boljšo kvaliteto na strojih, ki so komaj zadostovali za slabšo?“. Ob tem bi se veljalo zamisliti, saj pogostokrat pozabljamo, da mora slediti zelo fleksibilnemu razvoju tudi živahna investicijska dejavnost. Enostavno rečeno: samo najsodobnejši stroji lahko zagotovijo visoko kakovost. Isto bi veljalo reči o tehnologiji. Z visoko avtomatiziranimi in mehaniziranimi napravami, s postopki, ki dajo maksimalno proizvodnjo, lahko dosežemo rentabilno in akumulativno proizvodnjo.

Morda velja razmisliti ob tem uvajanju razvojnih dosežkov v proizvodnjo še o opremljenosti naših laboratorijev. Še vedno moramo mnogo dosežkov preizkusiti šele na napravah, ki služijo redni proizvodnji. Zato se stroji in trakovi ustavijo, pripravijo za poskuse proizvodnja pa stoji. Dragi so taki eksperimenti, pogostokrat mnogo dražji od opreme, ki bi izključno služila poskusom v laboratorijih.

Tega se v TOZD Keramika dobro

zavedajo. Ker prav zdaj pripravljamo vse potrebno za gradnjo nove tovarne so v elaboratu predvideli tudi dobro opremljen laboratorij s potrebnimi napravami za teoretične raziskave. Prav tako bodo „mini“ linijo vsega postopka za izdelavo keramike. Tako bodo lahko dorečeno in preizkušeno poslali novo tehnologijo v proizvodnjo. Tak način ne bo le cenejši, ker bo oviral redne proizvodnje. Strokovnjakom bo dal možnost, a nenehno izboljševanje obstoječega programskega raziskavam novih postopkov, nove tehnologije in novih kvalitet tudi praksi.

Vsekakor moramo pohvaliti raziskovalce in razvojnike ob doseženih uspehih ob razvoju novih kvalitetnih mas. Zaželimo jim pa lahko tudi čimprejšnjo uresničitev želja: nove tehnično opremo, ki bo dajala boljše, z manj truda in zapletov.

ISKRA COMMERCE, LJUBLJANA

„Vse večji je delež Iskrine trgovske mreže na jugoslovanskem tržišču,“ so povedali na sestanku poslovodij industrijskih prodajal.

Izredni uspehi trgovinske mreže

Iskrina trgovinska mreža v Jugoslaviji je v minulem letu dosegla izredno ugodne rezultate. Njena realizacija je znašala več kot poldrugo milijardo dinarjev, s čimer je presegla lanskolletne načrte za 7 %, v primerjavi z letom poprej pa je poslovala za 45 % bolje.

Te vzpodbudne rezultate smo slišali na nedavnem sestanku poslovodij trgovinske mreže Iskre Commerce v Ljubljani, o njih pa je spregovoril vodja direktije trgovinske mreže Marko Perenič.

Sestanek, katerega se je udeležilo 33 poslovodij Iskrinih trgovin po Jugoslaviji ter vodje petih regionalnih skladišč, je bil namenjen podrobni preučitvi poslovanja v minulem letu, obenem pa so si na njem že začrtali naloge za letos.

Iskra ima zdaj v Jugoslaviji že 34

lastnih trgovin, med njimi pet takšnih ki so začele poslovati v minulem letu. To so trgovine v Bitoli, Kragujevcu, Titogradu, Beogradu in Prištini. Direkcija trgovinske mreže pa bo s prizadevanji za nadaljnje širjenje svoje dejavnosti nadaljevala tudi letos. Tako načrtujejo, da bodo v tem letu odprle trgovine v Škofji Loki, Vranju, Sarajevu in Zadrju — zanje imajo že podpisane dokončne pogodbe —, v bližini prihodnosti pa bo Iskra Commerce odprla prodajalne še v Karlovcu, Vraždinu, Bihaču, Titovem Uzicu ter Kranju in Kopru.

Eden izmed dokazov za prizadevanja in visoko produktivnost Iskrine trgovinske mreže je tudi ta, da so letošnjo realizacijo začrtali v višini milijardo 750 milijonov dinarjev.

Lado Drobnic

Bolj elastični odnosi z ITT

Poročali smo že, da je bila pred nedavnimi na obisku v Ljubljani delegacija evropskega dela mednarodne družbe ITT. Vodil jo je podpredsednik E.A. van Dyck, v njej pa so bili še Marketing direktor za digitalne komunikacije M. van der Kuylen, direktor izpostave za koordinacijo poslovanja s socialističnimi državami ITT Standard z Dunaja O. Bachl, koordinator za Jugoslavijo P. Petscina in direktor poslov ITT v socialističnih deželah Tsyqalnitzky.

Ugledni gostje so se z najvišjimi Iskrinimi predstavniki — Hujsom,

Artičem, Mihevom, Tavčarjem, Trilem in drugimi pogovarjali zlasti o možnostih nadaljnjega sodelovanja med obema organizacijama na področju elektro in elektronske industrije. Beseda je potekala zlasti o najnovejših raziskavah na področju čisto elektronskih digitalnih komutacijskih sistemov (predstavil jih je gospod Van der Kuylen), o Iskrini dejavnosti na področju Metaconte v Sovjetski zvezi prav tako pa tudi o Iskrinih prizadevanjih, da bi s centralami vrste Metaconta prodrla tudi v druge dežele in

(Nadaljevanje na 7. strani)

Ni vedno lahko priti na avtobus

Iz zaključnega računa za leto 1978

Pretekli teden smo na zborih delovnih ljudi in na delavskih svetih vseh TOZD in DSSS novogoriške Iskre – Avtoelektrike obravnavali zaključni račun – pokazatelj poslovanja v lanskem letu. Ugotovili smo, da so se za poslovanje v letu 1978 nadaljevale težnje in hotenja iz preteklih let po čimboljši realizaciji. Na področju proizvodnje smo dosegli dokaj solidne rezultate, saj je bila za 22 % večja kot v letu poprej, prodaja se je povečala za 30 %, v druge države pa smo izvozili za 50 % več kot v letu 1977. Nekoliko manj smo zadovoljni z rezultati celotnega poslovanja, saj je ostalo zelo malo sredstev za vlaganje v sklade, povečala pa se je tudi izguba, ki jo v zaključnem računu izkazujejo tovarna vžigalnih tuljav Bovec in tovarna AET Tolmin.

PROIZVODNJA

V delovni organizaciji Avtoelektrika smo izpolnili proizvodni plan 95 procentno, glede na lansko leto pa je bila vrednost proizvodnje za 22,3 % večja. Proizvodni plan so v tovarni vžigalnih tuljav Bovec presegli za 15 %, v tovarni velikih zaganjalnikov za 1 %, v vseh ostalih TOZD pa je bil procent izpolnitve plana pod sto.

Iz obsega poročila o poslovanju lahko tudi ugotovimo, da so bili najboljši proizvodni rezultati doseženi v tovarni vžigalnih tuljav Bovec, kjer se je proizvodnja na zaposlenega – v primerjavi z letom 1977, povečala za 20 %, sledi ji tovarna generatorjev in elektronike s 16 % povečanjem, tovarna žarnica Ljubljana s 14 % povečanjem in tovarna velikih zaganjalnikov s 13 % povečanjem proizvodnje na zaposlenega. Manjša vrednost proizvodnje na zaposlenega kot v lanskem letu pa je bila dosežena v tovarni malih zaganjalnikov – za 4 % in v tovarni AET Tolmin za 14 %.

Planirana vrednost na zaposlenega je bila spet največ presežena v VT Bovec za 12 %, v TOZD velikih zaganjalnikov za 3 %, v ostalih TOZD pa planirana vrednost na zaposlenega ni bila dosežena.

V tovarni malih zaganjalnikov je prišlo večkrat do izpada proizvodnje zaganjalnikov. Ta izpad so delno nadoknadili z večjo proizvodnjo rezervnih delov, kljub temu pa jim plana proizvodnje ni uspelo doseči. Med glavne vzroke navajajo predvsem nekatera ozka grla v proizvodnji; nepravčasno dobavo nekaterih vrst repromateriala in sestavnih delov, pogosto slabo kvaliteto materiala in sestavnih delov, pomanjkanje potrebnih orodij in zakasnitve pri dobavi in rekonstrukciji nekaterih obdelovalnih strojev.

V tovarni velikih zaganjalnikov so naredili nekoliko manj zaganjalnikov 2,5 KM in zaganjalnikov iz družine AZJ. Ta izpad pa so v celoti nadoknadili z večjo proizvodnjo dinamo, rezervnih delov in neblagovne proizvodnje. Za še boljše proizvodne rezultate je glavna ovira zastareli strojni park, ki zahteva čedalje več vzdrževalnih del, nekatera ozka grla (predvsem pri stančanju rotorskega lista), pomanjkanje rotorja zaradi težav pri proizvodnji gredi, nepravčasne dobave nekaterih vrst repromateriala in sestavnih delov ter nezadovoljiva oskrba z orodji.

Pri ocenjevanju proizvodnih rezultatov TOZD – GE je potrebno upoštevati, da je bil plan proizvodnje za leto 1978 zelo visoko zastavljen, saj je predvideval za 62 % večjo proizvodnjo kot v letu 1977. Kljub temu, da so zastavljeni plan dosegli samo za 85 % pa je dosežen obseg proizvodnje za 38 % večji kot v lanskem letu.

Do večjih zastojev v proizvodnji je prišlo pri alternatorju zaradi pomanjkanja aluminijastih pokrovov, krempljastih polov in gredi, pri elektronskih izdelkih pa je poleg pomanjkanja materiala prišlo tudi zaradi težav, ki so vezane na razvoj in tehnologijo.

V tovarni vžigalnih tuljav Bovec je proizvodnja potekala zelo ugodno.

Zelo se je povečala proizvodnja vžigalnih tuljav, saj je bila večja za 121 %. Proizvodnja bi bila lahko še večja, če ne bi nastopale nekatere težave, predvsem z uvoženim repromaterialom in z nekaterimi ozki grli.

V TOZD – AET so v letu 1978 izpolnili samo 84 % zastavljenega plana. Do izpadov iz različnih vzrokov je prišlo predvsem pri proizvodnji ogrevalne svečke, termoregulatorjev, magnetnega vžigalnika, svetlobnega indukta in pri proizvodnji keramike. Do izpadov proizvodnje je prišlo predvsem zaradi selitev v nove proizvodne prostore, zaradi nedokončanih investicij pri proizvodnji magnetnega vžigalnika in keramike, zmanjšane povpraševanja po nekaterih izdelkih in težav pri nabavi nekaterih vrst repromateriala in orodij.

Slabša izpolnitve plana proizvodnje v tovarni odlitkov Komen je posledica štirimesečne zakasnitve pri dobavi novega tlačnega stroja. Prizadevanja za povečanje proizvodnje je poleg tega oviralo stalno pomanjkanje kokil in talilnih loncev, prezašedenost kapacitet in s tem v zvezi dovoljenje serij, kar slabo vpliva na storilnost in na kvaliteto odlitkov.

Plan proizvodnje so v tovarni žarnice Ljubljana dosegli s 96 %, kar je za 28 % več kot v lanskem letu. Proizvodnja je vseskozi zaostajala za potrebami tržišča, večjo proizvodnjo pa so omejevali predvsem nekateri, še vedno nerešeni tehnološki problemi pri enonitnih in dvonitnih pomožnih žarnicah ter žarnicah s steklenim podnožjem, slaba kvaliteta nabavljenega repromateriala, in slaba oskrba s tehnološkim plinom in električno energijo.

Ker je prihajalo, zlasti v začetku leta, do zamud pri dobavi žarnic inozemskim in domačim kupcem je bila pri doseganju čimboljših proizvodnih rezultatov posvečena posebna skrb, saj je bilo veliko dela opravljenega v podaljšanem delovnem času.

PRODAJA NA DOMAČEM TRGU

Vrednostni obseg fakturirane prodaje je bil v lanskem letu za 30 % večji kot v letu poprej. Za celotno delovno organizacijo je bil plan prodaje izpolnjen 99,5 % po temeljnih organizacijskih pa so bili doseženi tile rezultati: TOZD – mali zaganjalniki 96,1 %, TOZD – veliki zaganjalniki 99,2 %, TOZD – generatorji 96,4 %, TOZD vžigalna tuljava 101,8 %, TOZD – žarnice 110,4 %, TOZD – AET 98 %, TOZD – odlitki 103,5 % in TOZD delovna sredstva 119,5 %. V lanskem letu smo v Avtoelektriki prodali manj izdelkov za prvo vgradnjo, kot smo s planom predvidevali. Glavni razlog za nedoseganje plana je v tem, da so kupci naših izdelkov najavili večje potrebe kot so jih sicer rabili v letu 1978.

Industrija motorjev Rakovica je svoja naročila znatno zmanjšala. To zmanjšanje pa je imelo znaten vpliv na prodajo izdelkov, ki jih proizvajajo v tovarni velikih zaganjalnikov. Prodaja malih zaganjalnikov za prvo vgradnjo je potekala normalno, prodaja izdel-

kov tovarne generatorjev in elektrone pa je bila manjša zaradi premajhne proizvodnje alternatorjev AAK in AAO ter regulatorjev ARA. Plan prodaje žarnic je bil zaradi razmer, ki so vladale na trgu sicer moten, je bil pa v celoti presežen. Prodaja izdelkov tovarne AET je pod planiranim obsegom, vzrok za to pa je nedoseganje plana proizvodnje pri nekaterih izdelkih in zmanjšana naročila s strani nekaterih kupcev.

Plan prodaje v drugo vgradnjo je bil presežen tako, da se je glede na leto 1977 skupna prodaja na domačem trgu povečala za 326 %, plan prodaje na domačem trgu pa je bil dosežen z 99 %.

Pri prodaji na tuja tržišča ugotavljamo, da je bil plan za delovno organizacijo kot celoto izpolnjen, ali točneje, da je bila realizacija izvoza za 1,4 % nad planiranim in da je bila vrednost v tujino prodanih izdelkov za 50 % večja od lani.

O izvoznih rezultatih smo obširneje poročali v letošnji 6. številki našega glasila.

OSEBNI DOHODKI

V lanskem letu je bila izplačana masa osebnih dohodkov za 40,5 % večja kot v letu 1977. Na povečanje mase je vplivalo za 10 % večje povprečno število zaposlenih, povečanje povprečnega osebnega dohodka za 23,3 % in pričetek poslovanja – priključitev tovarne odlitkov Komen v Avtoelektriko.

Osebnih dohodki so se obračunavali na podlagi Samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev osebnih dohodkov in ustreznih pravilnikov sprejetih v TOZD in DSSS. Za režijske delavce je bil v začetku leta uveden nov sistem ugotavljanja količine in kvalitete dela, za produktivne delavce pa se je še naprej ugotavljalo dejansko opravljeno delo v odnosu z normiranim.

Povprečni osebni dohodek v letu 1978 je bil za 23,3 % večji od povprečnega osebnega dohodka za leto 1977 in za 1,1 % večji od povprečnega planiranega osebnega dohodka.

Osebnih dohodki so se dvignili dokaj sorazmerno v vseh TOZD, le v tovarni žarnice so se nekoliko bolj povečali – za 27,9 % in v tovarni vžigalnih tuljav za 27,5 %. Najmanj se je povečal OD v primerjavi z lanskim letu v delovni skupnosti skupnih služb in sicer za 21 %.

Povprečni OD je znašal v lanskem letu za produktivne delavce 4.468,10 din, za režijske delavce pa 6.044,22 din.

PRED ODGOVORNIMI NALOGAMI

Naloge, ki so pred nami v letošnjem letu ter pogoji dela bodo zahtevali še bolj celovito angažiranje nas vseh, od delavcev v proizvodnji, do strokovnih in vodilnih delavcev. Pogoj gospodarjenja v letošnjem letu bodo vsekakor težji, zato se moramo organiziranje in odgovorneje lotiti izvajanja delovnih nalog, predvsem pa boljše izkoristiti sposobnosti in znanje vseh članov kolektiva. Poročilo o poslovanju v lanskem letu nam mora biti stalno – vsakodnevno opozorilo, da moramo doseči boljše poslovne rezultate, ki bi nam zagotovili več sredstev za razširjeno reprodukcijo, ugodnejšo delitev dohodka, to pa je povečanje rezultatov za osebne dohodke in skupno porabo.

Marko Rakušček

Zahvala za pomoč

Kraji nad Novo Gorico, v okolici Lokvi, Grgarja in Čepovana so prekrasni. Majhne vasice in zaselki ter nedotaknjena narava privabljajo vse več nedeljskih in drugih izletnikov. Prebivalci teh krajev, veliko jih je zaposlenih v novogoriški Avtoelektriki, so si kar najlepše uredili svoje domačije, saj tudi tam ni prizanesla strahotna naravna ujma – potres, ki je s svojo široko razsežnostjo divjal pred tremi leti tudi na tem območju.

Zaselek Vrta nad Čepovanom premore le nekaj hiš, le nekaj domačij. Prebivalci Vrat živijo revno, dokaj odmaknjeno življenje, saj to ni pogojev za kmetijsko in živinorejsko dejavnost, ker nastopi zima zelo zgodaj, spomladansko sonce pa jo zelo pozno prežene. Zato si ljudje pomagajo z delom v dolini, čeprav morajo zjutraj zgodaj na pot, domov pa pridejo, ko se že mračí.

Žal, poseže nesreča prav tam, kjer so pogoji za življenje težji kot v dolini. V prijazni, čeprav skromni domačiji je do lanskega novembra stanoval tudi Angel Renko, zaposlen kot dvoriščni delavec v Avtoelektriki. Vendar nesreča ne počiva, čeprav bi vsi želeli, da bi te besede nihče ne poznal, predvsem pa Angel. Njegovo hišo, vso opremo, ves vloženi trud, vse prihranke, vse so zajeli ognjeni džublji in v trenutku spremenili domačijo v pepel. Angelu je ostala le žalost, spomin na srečne dni, ki jih je užival med štirimi vogali in vprašanje: kam sedaj in kako naprej?

V tej kruti nesreči ni ostal sam. Solidarnost prebivalcev, krajevne skupnosti, sodelavcev in sindikata Iskre – Avtoelektrike je bila spet tista humana gesta, ki je omogočila Angelu

najosnovnejše pogoje za nadaljnje življenje in pozabo na najtežji dan v njegovem življenju. Krajevna skupnost je odstopila Angelu prazno, obnovljeno stanovanjsko hišo, ki jo je bilo potrebno opremiti. Denarja ni bilo, zato so priskočili na pomoč njegovi sodelavci v tovarni delovnih sredstev, ki so zbrali 4000 din in mu kupili najpotrebnejšo obleko in obutev. Sindikalna organizacija je namenila ponesrečencu iz sklada skupne porabe 15.000 din in s tem denarjem kupila spalnico in štedilnik, v gotovini pa mu je podarila 3000 din.

Branko Čermelj je Angelu podaril kavč, fotelje, mizico in tri nočne omarice. Sergej Černe pa je brezplačno odstopil višee kuhinjske omarice.

Obraz Angela Renka je tako postal vedrejši. Besede zahvale so mu zastajale v grlu, korak v lepši jutri je postal hitrejši. Njegova zahvalnost vsem in vsakomur za tako veliko pomoč je iskrena, prihaja iz srca. Zato so vsi, ki so kakorkoli pripomogli Angelu k begu iz nesreče toliko bolj zadovoljni in srečni.

Marko Rakušček

INDUSTRIJA IZDELKOV ZA ŠIROKO POTROŠNJO

Lansko poslovanje TOZD Sprejemniki

O poslovanju v letu 1978 je spregovoril vodja računovodstva in financ Rudolf Maks naslednje:

„Z lanskoletnim poslovanjem glede na rezultate ne moremo biti zadovoljni. Medtem, ko je bila lanska realizacija za 8,8 boljša kot je v letu 1977 pa smo letni plan dosegli le s 84 %. Tak rezultat so v glavnem povzročili izpadi v proizvodnji, ki so nastali po večini zaradi pomanjkanja materialov, to pa nam je tudi zmanjšalo prihodke. V takšni meri, da nismo uspeli zagotoviti dovolj sredstev za nujno potrebne sklade.“

Vzporedno z rednim imamo pri nas tudi dopolnilni program, ki zajema MK – magnetofone in avtoradije. Ta program predstavlja 28,5 % skupne realizacije, kar je precejšen odstotek

tako, da nameravamo z njim nadaljevati še v prihodnje. Vendar pa težimo k preusmeritvi na kooperacijo.

Za lansko leto lahko tudi ugotovimo, da so materialni stroški rasli počasneje, kot se je povečevala cena realizacije, vendar je treba dodati, da so se cene reprodukcijskega materiala povečale za 12,9 %, medtem ko so se reprezentančni stroški celo zmanjšali za 8 %.

Obveznosti, ki jih pokrivalo iz dohodka so v prejšnjem letu znašali za 29 % več kot v letu 1977. Največji izdelek je tu predstavljal prispevek železnici, saj je znašal prek 1,10 milijonov dinarjev, slede pa mu prispevek za vodooskrbo na področju naše občine, ki je znesel 600.000 dinarjev.

Čisti dohodek je bil glede na plan za 5,5 % večji, v primerjavi z letom prej pa celo za 37 % večji.

Za sklade smo namenili 6,9 milijonov din, od tega 2,9 milijona din za rezervni in poslovni sklad.

Dodajmo še, da je povprečni OD v letu 1978 znašal 4886 din, kar je 25,5 % več kot leto poprej.“

Boris Čerin

Konferenca o tehnologiji izobraževanja

Zavod za prosvetno in pedagoško službo Hrvaške in jugoslovanska komisija za sodelovanje z UNESCO sta priredila v začetku marca konferenco: Kako pospeševati tehnologijo izobraževanja.

Konferenca je potekala v Dubrovniku, vseh udeležencev pa je bilo nad 300. V glavnem so se sešli strokovnjaki iz vrst šolstva vseh ravni, to je od osnovnih šol do fakultet, nadalje republiških institucij in proizvajalcev šolske opreme.

Najprej so udeleženci poslušali sedem referatov in o njih razpravljali, nato pa so si razdelili delo. V posameznih komisijah so podrobneje razpravljali in beležili stališča do razvoja, napredka in raziskovanja izobraževalne tehnologije.

Štiridnevna konferenca je bila vsebinsko zelo bogata, kar potrjuje obilica sprejetih predlogov. Tako je komisija sprejela predlog, da znanstveniki

in strokovnjaki združijo delo pri pripravi enotnega jugoslovanskega koncepta tehnologije izobraževanja ter oblikujejo komisije za tehnologijo izobraževanja v vseh republikah in obeh pokrajinah.

Za nas je bilo najzanimivejše delo izmed štirih komisij, delo tretje komisije, ki se je ukvarjala s proizvodnjo in standardizacijo učnih sredstev in pripomočkov. V tej komisiji je sodelovalo približno 50 strokovnjakov. Sešli so se trikrat. Na koncu so sprejeli zaključke s predlogi organizacij stalnih komisij v vseh republiških in pokrajinskih zavodih za prosvetno – pedagoško službo.

Drugi predlog zadeva posebno delovno skupino, ki naj bi zedinila vse predložene standarde, normative in priporočila na področju tehnologije izobraževanja.

Tretji predlog terja boljše organizacijo in hkrati tudi zmanjševanje nepotrebne uvoza opreme za vzgojno izobraževanje delovne organizacije.

Bolj elastični odnosi z ITT

(Nadaljevanje s 6. strani)

ne samo v SEV, k čemur jo zdaj omejuje licenčna pogodba z BTM. Gre zlasti za Turčijo in Indijo ter še za številne druge države tako imenovanega tretjega sveta. Vsekakor bi lahko z bolj elastično politiko oba partnerja Iskra in BTM skupno nastopala na teh tržiščih, seveda pod enakopravnimi pogoji.

Predstavniki obeh firm so namenili veliko pozornosti tudi nadaljnji izmenjavi strokovnjakov, podobno kot že na nekaterih prejšnjih srečanjih pa je Iskrina stran tudi tokrat seznanila predstavnike ITT, da bo sodelovanje med obema partnerjema mogoče

okrepiti le ob obojestranskih trgovinski menjavi. Znano je, da Jugoslavija vsako leto kupuje precejšnje količine od ITT, in to nekako v višini 20 milijonov dolarjev, pri čemer gre velik del tega prometa prav preko Iskre. Medtem pa je v primerjavi s to vsoto ITT-jev nakup v Jugoslaviji zanemarljivo majhen.

V prihodnjih tednih se bo izmenjava informacij med Iskro in ITT nadaljevala, na teh srečanjih pa bodo predstavniki obeh firm že skušali tudi doseči konkretne dogovore o področjih, o katerih je bilo govora na Bledu in v Ljubljani 5. in 6. marca.

Lado Drobež

Marjan Kralj

ČASOPISNE NOVICE

Beograjska Politika poroča, da je PTT podjetje, Nova Varoš sklenilo pogodbo s kranjsko Iskro za razširitev avtomatske telefonske centrale. Z novimi 1.000 telefonskimi priključki bo PTT povežalo okoliške vasi v novovaroški komuni.

Nova Makedonija iz Skopja poroča, da je v Makedoniji čutiti močno pomanjkanje dvotarifnih števec. V januarju je skopsko podjetje Tehnometal-Makedonija prejelo od Iskre le 400 dvotarifnih števec in še od te količine jih je prišlo na pulte maloprodaje samo 30.

Beograjski Privredni pregled poroča, da predvideva Iskra Commerce iz Ljubljane visoko stopnjo rasti prometa v tem letu, tako na domačem, kot na tujem tržišču. Letos planira Iskra na 25 % višjo prodajo, oz. za več kot 10 milijard dinarjev samo na domačem tržišču.

Krajevna skupnost Šentjerneje je začela s posodobitvijo domačega hipodroma. Konjeniško stezo bodo razširili na 12 metrov, uredili tribune in okolico tako, da bodo na Šentjernejskem hipodromu v prihodnje lahko prirejali tudi dirke za državno prvenstvo. Sredstva za razširitev hipodroma je prispevala tudi šentjernejska Iskra.

Delo, Politika, Borba in Privredni vjesnik, Dnevnik in še drugi časopisi so objavili pojasnilo Iskre o razlogih za pomanjkanje dvotarifnih števec in pa obvestilo, da bo teh izdelkov kmalu dovolj na tržišču. Pri tem zagrebski Privredni vjesnik omenja, da je vzrok za pomanjkanje Iskrin izvoz števec na tuja tržišča. Če bi izvoz dvotarifnih števec preusmerila Iskra na domače tržišče, pomanjkanja ne bi bilo.

Banjaluka tovarna Rudi Čajavec še vedno uspeva s prodajo svojih televizorjev na temelju zamenjave starega televizorja z nakupom novega. Pri tem vračuna Rudi Čajavec za vsak televizor svoje proizvodnje 750 dinarjev, za televizorje drugih proizvajalcev, tudi tujih pa le 650 dinarjev.

Januarska industrijska proizvodnja se je povečala v primerjavi s lanskim januarjem za 7,1 odstotka. Pri tem pa so se cene na drobno v istem razdobju povečale za celih 18,8 odstotka. Poprečni mesečni dohodek za januar je dosegel vrednost 5.903 dinarjev. Podatki veljajo za republiko Slovenijo, objavil pa jih je beograjski Privredni pregled.

Ljubljanski Dnevnik poroča o začetku gradnje industrijske cone v Trbovljah. Pri tem omenja tudi rezerviran prostor za razširitev Iskre, tovarne polprevodnikov v Trbovljah. Glede onesnaževanja okolja so člani izvršnega sveta SO Trbovlje na zadnji seji tudi predlagali, da naj bi se trboveljska Mehanika in Iskra dogovorili o skupnih naložbah za čistilno napravo njihovih tehnoloških voda, ki so zelo agresivne in ne bodo smele pritekati v osrednji čistilni kolektor, katerega gradnjo načrtujejo sedaj v Trbovljah.

Pod naslovom „Kdo bo „osvojil“ domači kompjutrski sistem“ se sprašuje novinar J. Pjević v beograjski „Borbi“. Srž članka zadeva nesporazum, oz. natančneje neskladje razvojnih programov v računalništvu med Iskro in Elektrotehno, pri čemer razčlenjuje 15-letno razvojno delo te panoge pri nas in 2-letno v delovni organizaciji Gorenje-Delta. Pjević zaključuje, da je bila sedanja polemika v časopisu glede teh razvojnih programov koristna, kajti zanesljivo bo privedla do sporazumne rešitve med tremi renomiranimi proizvajalci, to je Iskro, EI in Rudijem Čajavcem.

Beograjski Privredni pregled obravnava v celostranskem članku sedanje rezultate in zastavljene cilje naše zunanjetrgovinske organizacije, kot jih je prikazala zunanjetrgovinska konferenca na Bledu. Članek je napisal novinar Saša Jovanović.

Zbral in uredil Marjan Kralj

Štipeidisti so zborovali

Med Klubom štipeidistov in Iskro je nastala nekakšna praznina. Prej je za to povezoval skrbel Referat za štipeidije. Zdaj pa naj bi se štipeidisti povezali direktno s štipeiditorjem — to je s TOZD in delovnimi organizacijami. To pa še nikoli ni steklo. To bi bila osnovna ugotovitev letošnje Letne skupščine Kluba štipeidistov Iskre, ki je bila v Ljubljani v torek, 6. 3. 1979.

Letno poročilo o delovanju kluba je podal predsednik Matjaz Mlinšek. Med drugim je poročal: „Štipeidisti smo v preteklem obdobju delovali na več področjih: Organizirali smo ekskurzije po tovarnah, inozemske prakse, udeleževali smo se v športu, sodelovali z drugimi študentskimi klubi, z drugimi mladinskimi organizacijami, zlasti pa z mladino Iskre. Delovali smo v klubu inovatorjev, se izobraževali poleg obveznih študijskih in učnih programov. Delovali smo na kulturnem področju ter se skušali aktivneje ukvarjati s problematiko štipeidiranja.“

Nadalje je Matjaz naštel vrsto akcij, ki jih je Klub opravil. Tako je predvsem hotel člane čimbolj množično pritegniti k delu, največ seveda v svojih prostorih v TSS v Vegovi 4. in seveda v Kranju, kjer je največ srednješolcev. Delovanje je bilo najbolj množično na ekskurzijah in na smučiščih, nekaj manj pri inovacijski dejavnosti.

Delo nikakor ni bilo slabo, saj je začel postajati prostor v sedanjih klubskih prostorih že kar premajhen. Zlasti so bili živahni mladi inovatorji, ki so se ukvarjali z izvedbo konkretnih načrtov, tako so naredili več stabiliziranih usmernikov, merilcev induktivnosti, merilcev izhodnih nivojev, TV iger, predojačevalcev in drugih. Največja akcija je bila ekskurzija v Zagreb, ki se je udeležilo preko 400 štipeidistov. Ogledali so si satirični kabaret v gledališču Jazavca, ustavili so se v Kumrovcu in ogledali še več zanimivosti v Zagrebu.

Na pobudo ZSMS Iskre in Kadrovske službe Iskre je predsednik Kluba predlagal reorganizacijo klubskih dejavnosti. V bodoče naj bi opustili kulturno in rekreacijsko dejavnost. Ostali pa naj bi družbenopolitična dejavnost in tehnično-izobraževalna aktivnost. Kulturo in rekreacijo naj bi štipeidisti gojili v okvirih svojih TOZD, ki jih štipeidirajo in to v okviru OO ZSMS po TOZD:

Ob tem predlogu se je vnela živahna debata. Štipeidisti so zagovarjali mnenje, da se bo z reorganizacijo dejavnosti razbila množičnost in živahnost delovanja. Sedaj opuščeni dejavnosti sta pritegnili največ članov

k delu in ti so potem živo delovali tudi v drugih akcijah. Vendar je obveljal predlog o reorganizaciji, ki ga bomo objavili drugič v širšem prispevku.

Precej pripomb je bilo tudi ob poročilu Vladimira Klavs, ki je poročal o poslovanju Iskre v letu 1978 in omenil problem počitniških praks. Študentje so imeli mnogo pritožb na nestrokovno prakso. Zlasti srednješolci se čutijo zapostavljene, njihova praksa je pravzaprav formalnost in za svoje strokovno usposabljanje ne dobijo skoro nič.

Letna skupščina Kluba štipeidistov Iskre je razrešila stari Izvršni odbor. Na sestanku Kluba v ponedeljek, 12. 3. 1979 pa so na volitvah izvolili nov izvršni odbor. Odbor je izvolil novega predsednika Kluba Toneta Selka in za podpredsednico Terezo Velkavrh.

Naj zaključim z mislijo s skupščine: „Če nam bo uspelo tako štipeidiste, kakor tudi kadrovske delavce in mladino Iskre vpeljati v nov način dela kluba, potem bi Klub zaživel tako, kot si želimo mi vsi in tudi Iskra, saj smo vendar Iskrini štipeidisti.“

Matjaz Mlinšek

ZAHVALA

Ob smrti moje drage mame

ANGELE KRAJNJK

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem iz obrata Posebna naročila TOZD ATC za izraze sožalja, denarno pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti

hčerka Poldka Zavašnik
z družino.

ZAHVALA

Ob izgubi moje mame

ANGELE GRADIŠAR

se zahvaljujem sodelavcem TOZD ERO za izraženo sožalje, denarno pomoč in za spremstvo na njeni zadnji poti

žalujoča hčerka
Marica Leskovic.

ZAHVALA

Ob smrti najinega dragega očeta

FRANCA ČESNOVARJA

se iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem ISKRA-Avtoelektrike Razvojno-raziskovalnega oddelka v Ljubljani in oddelku ISKRA-ERO Razvoj Ljubljana, za darovano cvetje, izraženo sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti

hčerki Francka Novak in
Marjetka Jesenovec.

Povezava čez Karavanke

Kadar rečemo Koroška se nam v srcu vselej zgane, saj so naše misli, pogosto pri naših rojakih onkraj meje, ki se še borijo za svoje pravice. Še posebej je to začutila delavska mladina, konkretno mladina našega sodza, ki se je že pred nekaj leti tesneje povezala s slovenskimi koroškimi mladinci v Avstriji. V nadaljevanje dosedanjih srečanj je bilo tudi prisrčno srečanje naših mladincev z mladinci Koroške dijaške zveze minulo soboto v Celovcu in Dobrli vasi, ki se ga je udeležilo okrog štirideset naših in koroški mladinci.

Na tem srečanju mladine Iskre in KDZ so odprli tudi Klub koroške dijaške zveze v Celovcu. Klub je izredno toplo urejen v kletnih prostorih Koroške dijaške zveze. Hkrati so ob tej priložnosti podelili vrsto priznanj in nagrad mladinskim organizacijam sodza. Za Iskro Trbovlje je priznanje za prijateljsko sodelovanje in pomoč sprejela predsednica ZSM Majda Škrinjar, za Iskro IEZE Jože Hauptman, za Iskra Keramika Majda Škrinjar, za Iskra Keko Žužemberk Geni Maver, za Iskra Magneti Dane Kališnik, za Iskra Elektromehanika Igor Omerza, za Iskra IC Marinka Trček in za SOZD Iskra Igor Vlepič. Priznanja je v imenu koroške dijaške zveze podelila njena predsednica Magda Koren. Predsednica Izvršnega sveta mladinske dijaške zveze Anica Plešnik pa je ob tem poudarila, da nas skupno delo pove-

zuje na vseh področjih, da nas zbližuje tako v izmenjavi delovnih izkušenj, kot tudi pri skupnem športu. Ob tej priložnosti je ponovno poudarila, pomen tudi zimskih športnih iger, ki so bile tudi letos na koroškem Avstrijskem. Ko se je zvečer mladina zbiral v slovenskem hotelu „Pri Rutarju“, kjer so bili oskrbljeni res dobro, so se mladi pogosto tudi do poznih večernih ur pogovarjali o uspehih, ki so jih že dosegli in tudi o načrtih, ki bi jih v bližnji prihodnosti radi uresničili.

Tudi tokrat je sledil kulturni program z družabnim večerom v hotelu „Pri Rutarju“ v Dobrli vasi, na katerem so se že doslej trdne vezi še bolj okrepile. Koroški mladinci so se zanimali za organiziranje akcije naših mladincev, za samoupravljanje in delo v industriji, medtem ko je bilo za nas, goste s te strani Karavank razumljivo, najbolj zanimivo to, kar so nam koroški mladinci pripovedovali o svojih prizadevanjih za jezikovne in druge pravice na Koroškem. Seveda so bile v središču pozornosti tudi priprave za bližajoče se volitve v Avstriji, na katerih bodo naši rojaki nastopili čim bolj samostojno in odločno. Prav tako nadaljujejo tudi boj v akcijah občinskih svetov ter za iskanje novih delovnih mest, k čemer, kot so poudarili, prispevajo tudi slovenska podjetja z druge strani meje.

Mara Ovsenik

VELESLALOM SMUČARJEV ŠIROKE POTROŠNJE

Kot vsako leto so smučarji DO Široka potrošnja pripravili svoje prvenstvo v veleslalomu in sicer 11. marca na Soriški planini. Tekmovanje je bilo dobro organizirano, ob dokaj številni udeležbi in ugodnih snežnih razmerah pa je tudi lepo uspelo. Ženske in moški starejših razredov so tekmovali na 450 m dolgi progi, z višinsko razliko 110 m ter 18 vrati, moški mlajših razredov pa na 650 m dolgi progi, ki je imela 24 vratic in 130 m višinske razlike. Tekmujoči so se uvrstili takole: ŽENSKE C: 1.) Kolenc (DSSS) 2:07,15; ŽENSKE B: 1.) Guzelj (TGA) 1:23,96; ŽENSKE A: 1.) Bogataj 41,68, 2.) Drol 42,96, 3.) Terfilla (vse Elektromotorji), 4.) Brišar (TV Pržan)

Tomaž Rupnik je bil to pot treji v B razredu.

51,12, 5.) Florjančič (Elektromotorji) 51,51, 6.) Bertonec (DSSS), 7.) Podlesnik, 8.) Lendero (oba TV Pržan); MOŠKI F: 1.) Pretnar (TGA) 41,93, 2.) Borštnar (Prodaja) 44,29, 3.) R. Rakovec (TV Pržan) 44,79, 4.) Polajnar 52,71, 5.) Šmid (oba Elektromotorji) 1:32,38; MOŠKI E: 1.) P. Gartner (Elektromotorji) 39,45, 2.) Stojanovič (TGA) 44,49, 3.) P. Hafner (DSSS) 58,08, 4.) Krelj 1:00,60, 5.) Gosar (oba TV Pržan) 1:00,87, 6.) Šuštar (Elektromotorji) 1:26,43; MOŠKI D: 1.) T. Gartner 35,59, 2.) Tolar (oba Elektromotorji) 38,70, 3.) Vidovič (Sprejemniki) 38,97, 4.) Kisovec 39,84, 5.) Habjan (oba TGA) 40,37, 6.) F. Šmid, 7.) Nastran (oba Elektromotorji), 8.)

Tudi ženske so uspešno sodelovale.

T. Mohorič (DSSS), 9.) Ivanuš (TV Pržan), 10.) T. Mrak (TGA); MOŠKI C: 1.) I. Mohorič (Elektromotorji) 40,69, 2.) J. Habjan (TGA) 44,21, 3.) Kemperle (Elek-

KAM ZA 1. MAJ

Vabimo vas, da v naši organizaciji preživite prijetne praznične dni ob morju in v planinah — v hotelih z bazeni.

PORTOROŽ

GRAND HOTEL PALACE — 27. 4. — 2. 5. cena v: 1/2 sobi 1.500 din (5 penzionov), 1/1 sobi 1.820 din
vse sobe TWC, snack bar, aperitiv bar, kavarna, avtomatično kegljišče, sauna in kopanje v zimskem bazenu hotela Palace.
APOLLO, MIRNA — depandanse Grand hotela Palace — 27. 4. — 2. 5., cena v: 1/2 sobi din 1.240 din (5 penzionov), 1/1 sobi din 1.430 din
vse sobe TWC, vsi družabni prostori in bazen so na razpolago v hotelu Palace

POREČ

Hoteli LOTOS — Zelena laguna — 27. 4. — 2. 5., cena v: 1/2 sobi din 700 din (5 penzionov)
vse sobe TWC, aperitiv bar, dnevni prostor s televizijo, odprti bazen s teraso za sončenje, športno-rekreativni center, 5 km od centra Poreča.
hotel DELFIN — Zelena laguna — 27. 4. — 2. 5., cena v: 1/2 sobi din 1.030 din (5 penzionov), 1/1 sobi din 1.100 din,
vse sobe TWC, aperitiv bar, disco-bar, frizerski salon, sauna, zaprti bazen z ogrevano morsko vodo, 7 km od centra Poreča.
družinske VILE ASTRA — Zelena laguna — 27. 4. — 2. 5. cena najema za 6 dni za 4 osebe je 1.340 din (vsak apartma se sestoji: predsoba z vgrajeno omaro, kompletno opremljena kuhinja s pomožnim ležiščem, 2 spalnici, kopalnica-prha, WC in vsak apartma ima svojo teraso.
apart. — Hotel MARINA — Porat-Červar — 27. 4. — 2. 5., cena najema za 6 dni za 2 osebi je 1.050 din, za 4 osebe je 1.450 din, za 5 oseb je 1.570 din,
vsak apartma se sestoji: kompletno opremljena kuhinja z dnevnim prostorom, 1 — 2 spalnici z dodatnim ležiščem, kopalnica — prha, WC.

RAB

hotel EVA — Suha punta — 27. 4. — 2. 5. cena v: 1/2 sobi 950 din (5 penzionov)
vse sobe TWC, balkon, taverna, aperitiv bar, avtomatično kegljišče, 5 km od Raba.

MALINSKA — KRK

hotel TRIGLAV in hotel MALIN — 27. 4. — 2. 5. cena v 1/2 sobi 1.080 din, (5 penzionov + svečano kosilo)
vse. sobe TWC, kavarna, snack bar, terasa z aperitiv barom, kopanje v hotelu Palace (Haludovo) 250 metrov od hotelov.

ŠMARJEŠKE TOPLICE

hotel ZDRAVILIŠČE ŠMARJEŠKE TOPLICE — 27. 4. — 2. 5., cena v: 1/2 sobi 1.180 din (5 penzionov), 1/1 sobi 1.420 din
vse sobe TWC, naravno zdravilišče, termalna voda 32 stopinj Celzija.

LIPICA

hotel MAESTOSO — 27. 4. — 2. 5. cena v: 1/2 sobi 1.350 din (5 penzionov), 1/1 sobi 1.480 din
vse sobe TWC, aperitiv bar, night club, zaprti bazen z ogrevano vodo.

POKLJUKA

hotel ŠPORT — 27. 4. — 2. 5. cena v: 1/2 sobi 1.700 din
vse sobe TWC, restavracija, klubski prostori, sauna, zaprti bazen z ogrevano vodo.
Popust za otroke od 2 do 7 let je 30 % od polnega penziona, v kolikor koristijo otroški penzion in svoje ležišče v sobi s starši.
VSI ARANŽMAJI SO Z LASTNIM PREVOZOM!
Prijava sprejemamo do 10. aprila 1979!
ŽELIMO VAM PRIJETNO PRAZNOVANJE!

ISKRA INVEST SERVIS
Dejavnost za rekreacijo in letovanje
Ilirska 27., LJUBLJANA
Tel.: 325-587, 325-589

Iskra Bogdanu Norčiču za 5. svetovno prvenstvo v smučskih poletih iskreno želimo: „Dober odziv!“

Robertu Dezelaku priznanje za zmago v B razredu.

tromotorji) 44,61, 4.) S. Krelj (DSSS) 45,01, 5.) Kryštufek (prodaja) 50,31, 6.) Seršen (TV Pržan), 7.) S. Razingar, 8.) Mohorič, 9.) B. Mohorič, (vsi Elektromotorji), 10.) Ladič, 11.) Osterc (oba TV Pržan), 12.) Šebárt (Sprejemniki); MOŠKI B: 1.) Deželak (DSSS) 45,88, 2.) F. Gaspar (Elektromotorji) 46,70, 3.) Rupnik (TGA) 47,03, 4.) F. Tarfila (Elektromotorji) 47,14, 5.) Tertnik (TV Pržan) 48,11, 6.) Dernovšek (TGA), 7.) Plestenjak (TV Pržan), 8.) T. Habjan, 9.) F. Jelenc, 10.) Jelenc (oba Elektromotorji), 11.) Seljan (TV Pržan), 12.) Magušar (Elektromotorji) 13.) Županc (Sprejemniki), 14.) Jeretin (TGA), 15.) Martinčič (Sprejemniki) 16.) Cankar (TV Pržan), 17.) A. Koren (Sprejemniki), 18.) Trojar (Elektromotorji), 19.) Cvetek (TV Pržan), 20.) Kos (TGA), MOŠKI A: 1.) Frelj 42,10, 2.) Cencelj 42,58, 3.) Pintar 42,92, 4.) Jensterle 43,08, 5.) Tavčar 43,24, 6.) Logar, 7.) Kejžar (vse Elektromotorji), 8.) Debeuc, 9.) Stanovnik 10.) Oblak (vsi TGA), 11.) Susinger, 12.) F. Susinger, 13.) Suhadolnik (vsi TV Pržan), 14.) Kavčič (Elektromotorji), 15.) B. Oblak (TV Pržan); EKIPNO: 1.) Elektromotorji 43, 2.) TGA 67, 3.) TV Pržan 106, 4.) DSSS 130, 5.) Sprejemniki 312, 6.) Prodaja 344 točk.

—JC—